

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.000

Letna naročnina L. 2.000

Letna inozemstvo L. 3.000

Poštno čekovni račun: št. 24/12410

Leto XVI. - Štev. 52 (825)

Gorica - četrtek 24. decembra 1964 - Trst

Posamezna številka L 40

ROJEN JE REŠENIK

Leto za letom doživljamo znova zgodovinski advent in božič, ker ga pač najdemo označenega v naših koledarjih. Vsako ve, da je 25. decembra božič. Pripravlja se po zunanje: kupi to in ono, očisti svoje stanovanje, pripravi morda tudi kakšno darilo, ker je pač taka navada. Marsikdo pa se ne zaveda, da so božična darila le zunanji izraz ali simbol notranje predaje Bogu kot protidar, ker je Bog samega sebe dal človeku v odrešenje. Rojstni dan Sina božjega — ki se je zaradi našega odrešenja v času rodil na svet — nam to izpričuje.

Zato za kristjana ni dovolj, da ve samo za koledarski advent in božič. Bilo bi zanj poniževalno in njegovega dostojanstva — kristjan! — ne vredno.

Germanski narodi imenujejo božič »Christtag«, kar pomeni Kristusov dan, dan Kristusovega rojstva v času na svet, saj je kot Sin božji z Očetom in Sv. Duhom od vekomaj.

Brez tega dne bi se mi ne mogli imenovati kristjani. Božič je dan našega duhovnega rojstva!

Kristjan mora torej poznati predvsem liturgični advent in božič. Če ne doživi adventa duhovno,

V odkritosrčnosti krščanske ljubezni in ponižnosti naj napravi red pred ogledalom milosti v svoji notranjosti.

»Glas vpijočega v puščavi: pripravite pot Gospodovo, izravnavajte njegove steze; vsaka dolina naj se izpolni in vsak hrib in grič naj se zniža; in kar je krivo, naj bo ravno, in kar je hrapavo, naj postane gladka pot: in vse človeštvo bo videlo zveličanje božje« (Luka 3, 5-6).

Tako je govoril Janez Krstnik svojemu ljudstvu, ko ga je pripravljaj na Gospodov prihod. Zato je postal prva priča — martyr — mučenec — v svetopisemskih knjigah nove zaveze. Izpričeval je resnico, zato je moral umreti!

MATI IN HČI

Presunljiv je dogodek, ki je dokončno privedel do obglavljenja Jezusovega Predhodnika. Ni pa samo presunljiv, ampak tudi za naš čas zelo poučen.

Janezovo smrt je neposredno izzvalo dekle v cvetu svoje mladostne očarljivosti... Prav ta očarljivost je preslepila očeta in kralja Heroda Antiipa.

V plesni dvorani, napolnjeni z

vršitev na kraljevem dvoru v plesni noči...

Nečloveška mati je namreč z maščevalnim nasmehom na ustnicah svetovala svoji hčerki lepotici: »Zahtevaj, naj ti da kralj takoj na krožniku glavo Janeza Krstnika!«

Kralj je prebledel... Pričakoval je vse poprej kakor kaj takega! Toda zaradi slovesne prisega pred vso družbo ni imel moči, da bi razočaral najboljšo plesalko.

V ječo je poslal krvnika, ki je kmalu prinesel na krožniku odsekano glavo Janeza Krstnika...

IN PO NAŠIH DRUŽINAH?

Krščanski starši! Ali vas ta presunljiva zgodba kaj vznemirja?

Kako izpolnjujete sveto dolžnost vzgoje otrok, katere vam je Stvarnik izročil, ko jih je z vašim sodelovanjem poklical v življenje?

Stari pregovor pravi: »Besede mičejo, zgledi pa vlečejo!«

Nesrečna mati, o kateri pripoveduje zgodba Janezovega obglavljenja, je grešila z besedo in z zgledom. Živela je v divjem zakonu, zato pa je hčerki svetovala, naj od očeta izterja zločin...

POHUŠANJE...

Morda tudi pri vas ni zglede nega življenja v družini?

Otroci rastejo, opazujejo, iščejo pravo pot. Ravno tam, kjer bi morali najti največjo oporo, ko postavljajo plašne korake v dorasčajočo negotovost, doživijo morda prvo življenjsko razočaranje... Kakšna toča v razcvetelo popje mlade duše! Kakšna odgovornost za starše, ki so to nepravilno razdejano povzročili!

Morda se izgovarjate in zatrjujete, ko že sami niste na svetu, da otroke vzgajate z največjo skrbjo in resnostjo. Pošiljate jih redno k sv. maši, pošiljate jih tudi k zakramentom, budno pazite na vsak njihov korak v sosesčini in družbi...

To so stebri in streha nove zgradbe, ki jo hočete postaviti. Manjkajo pa temelji! Se tako lepa in velika zgradba na pesku ne bo stala. Prva povodenj jo bo odnesla...

Kako naj vas otrok posluša, ko pa vašega zgleda ne more ali celo ne sme posnemati? Ali naj besede, ki jih je Jezus rekel farizejem, veljajo tudi vam: »Vse torej, kar vam poreko, držite in izvršujte, po njih delih pa se ne ravajte; govore namreč, pa ne delajo...« (Matej 23, 2-3).

POPUŠCANJE...

Morda pa spadate v drugo kategorijo.

Vaše družinske razmere so na mestu. Imate lepo družino, krepke zdrave fante in brhka dekleta, da jih je veselje pogledati!

Ali niste morda preveč zaljubljeni vanje, kakor je bil zaljubljen Antiipa v svojo hčerko, ki mu jo je rodila nezakonita žena?

Ali jima ne nudite vsega, kar srce poželi in kar je usodnejše, morda več kakor sami želijo?

Je že tako, da se starši radi postavljajo s svojimi sinovi in hčerami.

Vse prav, dokler se ni vmes vrnil napuh! Napuh je pa oče vseh zablod!

Ne pozabite, da ste dolžni učiti otroke življenja, predvsem kr-

Božično voščilo goriškega nadškofa

Vsem dragim slovenskim vernikom pošiljam svoja iskrena voščila za božič in novo leto.

Liturgija svetih božičnih praznikov nas vse tesno druži z Detetom Jezusom, ki je prišlo na svet, da nas oprostí vezi grehov in vrne ljudem prostost otrok božjih.

Božič je praznik veselja in moči, ki nas vse veže po veri v brate, tudi če se razlikujemo po jeziku, izobrazbi in preteklosti.

Dvoje misli naj vas v božičnem času spremlja pri vaših molitvah in naj vas spodbuja h krščanskemu življenju!

Prva je ta, da je Kristus prišel med nas zato, da nas reši slabega in nam da pravico do prave prostosti.

Kako velik dar božji je to!

Dragi slovenski verniki! Očistimo svoje duše grehov in mislimo na ljudi, ki potrebujejo te prostosti, da bodo spoznali in ljubili Boga ter izpolnjevali njegovo postavo. Oni pričakujejo po naši molitvi moči in vztrajnosti, včasih tudi junaške vztrajnosti.

Gojimo v svojih srcih vez solidarnosti!

Ne pozabimo, da ta zahteva predvsem naš dober zgled v zvestobi Kristusu, da se izročimo njegovi sveti volji in delamo za božje kraljestvo z namenom, da bi vsi ljudje bili v posesti največjega zaklada in ohranili najbolj dragoceno dediščino, ki sta vera in ljubezen.

Ob božičnih praznikih, ko zremo v jaslicah betlehemske Dete, je lažje premostiti vse težave in po zgledu sv. očeta, romarja v Indijo, moramo tudi mi v sebi gojiti željo približati vsakega človeka Kristusu. Naj se tudi za nas razmaknejo vse meje ljubezni!

Vse to voščimo iz srca vsem slovenskim duhovnikom, družinam, bolnikom, otrokom, posebno še delavcem, ki imajo vedno toliko težkih skrbi v srcu.

Milost in mir Deteta Jezusa, ki so ju oznanjali angeli na betlehemske poljanah, naj bosta vedno z vami vsemi!

† ANDREJ, nadškof

Vsem sodelavcem, naročnikom, podpornikom in bravcem našega lista ter vsem pospeševalcem katoliškega tiska na Tržaškem in Goriškem želimo obilje svetonočne sreče in življenje v milosti božji skozi vse leto 1965!

ne bo doživel duhovno niti božiča in zopet bo leto za večnost izgubljeno...

CILJ PRIPRAVE

Kako naj doživimo Jezusovo rojstvo v naših dušah?

Treba je vestne in izčrpne priprave v adventu. To je čas zveličanja in čas milosti! Narekuje nam ga spokorna violična barva mašnih oblačil.

Advent je ogledalo za krščansko dušo!

Ogledalo je sredstvo, s katerim popravimo nedostatke v obleki in noši. Brez ogledala bi ne vedeli, kako izgledamo. Skratka, ne poznali bi samega sebe.

Advent — ogledalo duše...

Pogosto padamo v grehe, ker ne poznamo samega sebe. Vsakoletni advent kliče vsakemu verniku posebej — kot členu mističnega Telesa Kristusovega — naj gre vase. V prvi vrsti naj bo odkrit!

najvišji kraljevimi gosti, si je brezvestni oče sam nastavljal zanko na vrat. V praznični omotici in pijan od zaljubljenosti v lastno hčerko, ki je na prijetnem praznovanju njegovega rojstnega dne postala »miss« plesa, ji je pred vso družbo predlagal, naj voli, kar hoče. Pod prisego ji je pripravljen dati, kar bo želela, pa naj bi bila tudi polovica njegovega kraljestva.

Deklica je v mladostni odkritosrčnosti tekla po nasvet k svoji materi.

Imela pa je nevredno mater. Le-ta je bila nezakonita žena kralja Antiipa. Zaradi nje je bil Janez Krstnik že deset mesecev v ječi, ker se ni bal celo kralju povedati resnico v obraz. Rekel mu je: »Ni ti dovoljeno imeti žene svojega brata!« (Marko 6, 18).

Janez si je s tem podpisal smrtno obsodbo, ki je našla svojo iz-

Opojnost sv. večera je tako čudovita, da jo čuti vsako človeško srce, tudi tako, ki skozi vse leto pozablja na Boga ali se celo upira njegovi milosti

Zasedanje NATO - organizacije

Na rednem letnem zasedanju zunanjih ter obrambnih ministrov držav Atlantskega pakta prejšnji teden v Parizu so poleg drugih vojaških političnih problemov razpravljali tudi o večstranski jedrski sili. Kot je bilo pričakovati, so pri tem problemu prišla do izraza nasprotujoča si stališča med Parizom in Bonnom. Francija nasprotuje ustanovitvi multilateralne sil NATO, v katerih naj bi sodelovala tudi Nemčija, ker bi se s tem odločno naslonila na Ameriko, kar hoče Francija za vsako ceno preprečiti. To so ZDA dobro razumele ter so ubrale zelo elastično politiko.

Ob robu pariškega atlantskega zasedanja je ameriški zunanji minister Rusk imel številne posvete tako s predsednikom De Gaulle kot s francoskimi ministri. Bilanca teh intenzivnih francosko-ameriških razgovorov je bila ta, da so se njuna medsebojna nasprotja precej ublažila.

ZDA so baje pripravljene Franciji priznati status atomske države v okviru NATO. V tem smislu sta se obrambna ministra Macnamara in Messmer dogovorila, da bosta obe državi skupaj planirali atomske operacije. Kakor hitro bodo namreč francoske sile postale operativne, bodo francoski oficirji lahko odšli v glavni štab ameriških atomskih sil v Omahi (Nebraska) in skupaj z ameriški strokovnjaki proučevali probleme in cilje skupnega planiranja. To sodelovanje bi prišlo zlasti v poštev v slučaju uporabe jedrskega orožja v primeru napada.

NEMSKKE REAKCIJE

Kakor je bežno namigovanje na ameriško-francosko sodelovanje na atomskem področju otajalo precej hladne odnose med Parizom in Washingtonom, tako je na drugi strani le majhno obnavljanje Francije glede nekega predloga o nemškem vprašanju zadostovalo, da so Nemci dvignili hrup proti Parizu.

Na sestanku štirih zunanjih ministrov (ZDA, Anglije, Francije in Nemčije) je nemški zunanji minister Schroeder predlagal ustanovitev stalnega odbora štirih zmogovitih zaveznikov, ki naj bi se bavil z nemškim vprašanjem. Medtem ko so o predlogu razpravljali, je neki francoski predstavnik izjavil, da Francija ne misli podpisati zaključnega poročila o sestanku. Nemški minister je na

to ostro reagiral ter objavil tiskovno poročilo, v katerem obtožuje Francijo, da ne mara nemške združitve. Argument je zgrabilo časopisje, ki je zagnalo ostro protifrancosko polemiko.

SPORAZUM O ENOTNI CENI ŽITARIC V OKVIRU SET-A

V Bruslju so države Skupnega evropskega trga dosegle sporazum o enotnih cenah raznih vrst žita v okviru Skupnega tržišča. S tem je bilo zadoščeno Franciji, ki je ta sporazum izrecno zahtevala. Kot znano, je francoski predsednik De Gaulle postavil rok 15. decembra. Zaradi tega so ministri zasedali tudi ponoči, da bi pravočasno dosegli sporazum.

Iz splošne analize sporazuma je razvidno, da je v precejšnji meri zmagala francoska teza o enotni kmetijski politiki, s čimer se odpirajo Franciji velike izvozne možnosti. Najbolj prizadeta pa je Nemčija. Od 1. julija 1967 dalje bodo na ozemlju šestih držav SET-a veljale enotne cene kmetijskih pridelkov. Podrobno so določili cene za žitarice, ki bodo nekoliko višje od sedanjih francoskih ter za 15% od sedanje cene v Zahodni Nemčiji.

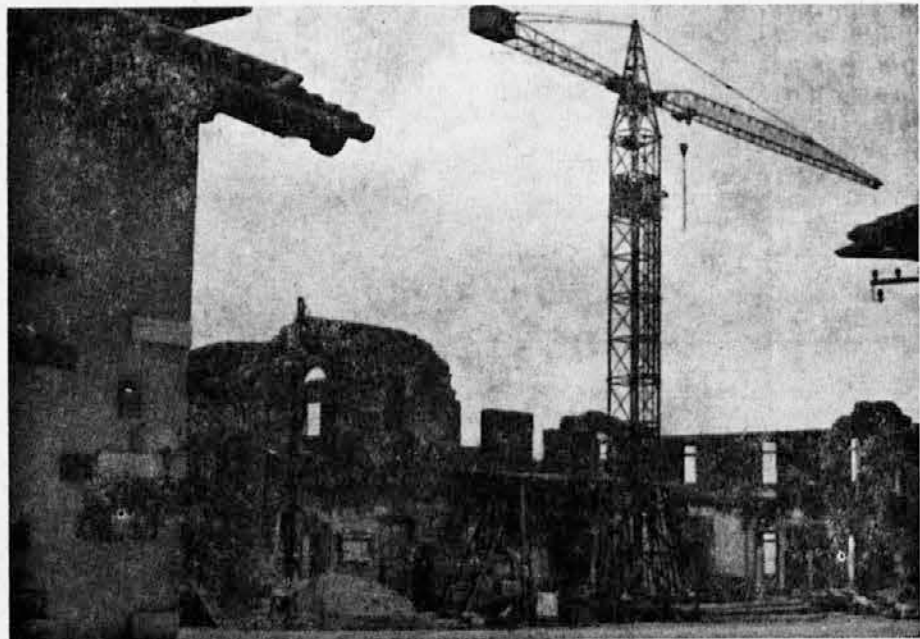
Oškodovane države, kot Nemčija, Italija in Luksemburg bodo dobivale odškodnino. — Italija si je od svoje strani zagotovila ugoden izvoz sadja in povrtnin.

Sočutje

*Hlevček bil Ti je
rojstni dom,
jaslice zibelka mala,
v slami rahlo postlani
si sladko ležal.*

*Z jasnih višav
so Ti angelci
uspavanko peli:
»Jezušček! spavaj,
mirno spavaj noč,
vsi v svetu so si bratje
v miru, v ljubezni
naj živijo s Teboj!«*

★ LUCIJAN MOZETIČ IZ SYDNEYA V AVSTRALIJI želi blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto svojim dragim domačim, prijateljem in znancem.

Dolgo vrsto let je stala pri števerjanski cerkvi podrtija, ki je bila nekdanji Formentinjev grad, pa so ga dogodki zadnje vojne tako močno poškodovali, da je stavba vedno bolj razpadala.

Prav ta podrtija, na katero so se oči števerjancev že kar privadile, se pa te dni umika bodočemu župnijskemu domu, ki jo bo nadomestil.

Ta dom bo obsegal prostorno dvorano, društvene lokale in stanovanjske prostore. Če se bodo števerjanci odločili za Zadržno vinsko klet, bo tudi ta lahko delovala v domu.

Ker so vsi števerjanci tako Slovenci kot katoličani, zato je namenjen vsem, brez izjeme. Služil bo času in razmeram primerno kulturnim namenom ter gojenju krščanskih izročil in narodne zavesti med števerjanskimi župljani. Dobrodošli pa seveda vedno tudi gostje, bodisi kot predavatelji, igralci, poslušavci in gledavci.

Da je prišlo do te gradnje, je pripomogel visoki verski duh in ljubezen do slovenske zemlje, ki preveča vse prebivavce števerjanske fare. Cerkev je v delo založila vsa razpoložljiva denarna sredstva. Ker pa stroški daleč presegajo cerkveno zmogljivost, pobudniki Doma trdno upajo, da v svojih naporih ne bodo ostali sami, temveč nateleti na razumevanje in izdatno pomoč pri vseh rojakih.

Kdor bi izven števerjancev želel kaj poslati za novi dom, naj dar naslovi na župnijski urad (Ufficio parrocchiale) v števerjanu (S. Floriano del Collio), poštni točki račun (c/c postale) št. 24-19517.

Problemi dušnega pastirstva med slovenskimi verniki v Gorici

Pismo, ki ga je poseben odbor razposlal med Slovence v Gorici, je izvalo veliko govorjenja med ljudmi in pozornost tudi drugod. V pismu se ljudem predlaga rešitev problema dušnega pastirstva med goriškimi Slovenci v okviru lastne župnije. Kjer je vprašanje širše, je potrebno zadevo nekoliko bolj osvetliti.

DUSNO PASTIRSTVO V MESTIH

Vesoljni cerkveni zbor je zbudil veliko dušnopastirskih problemov, ki jih bodo morali škofje in škofovske konference praktično rešiti. Med temi problemi je tudi vprašanje dušnega pastirstva po mestih. To vprašanje ni novo in se z njim borijo povsod. Njega bistvo je v tem, kako ljudi po mestih približati Cerkvi, jih zopet navaditi na praktično izvrševanje verskih dolžnosti in na prejemanje svetih zakramentov. Kajti statistike pravijo, da so ljudje po mestih najbolj odtušeni cerkvi in verskemu življenju. Gorica v tem ni izjema, samo da imamo tu še eno težavo: prisotnost večjega števila Slovencev po vseh mestnih predelih.

Praktično dušno pastirstvo je Cerkev zaupala župnijam. Te so po zamisli sv. Cerkev tiste celice v skrivnostnem Telesu Kristusovem, v območju katerih naj se vernikom posreduje nadnaravno življenje milosti in se jim kaže pot k zveličanju. Zamisel župnije je s tega vidika gotovo nekaj čudovitega. Toda župnija je istočasno cerkvena ustanova, ki jo urejujejo cerkveno pravo in pa potrebe vernikov. Za doseg svojega namena se župnija poslužuje nadnaravnih sredstev, ki jih je Cerkev dobila od Kristusa, pa tudi človeških sredstev, ki jih stavi na razpolago človeški napredek. Župnije so torej centri božjega in človeškega prizadevanja za posvečenje in zveličanje vernikov.

DUSNO PASTIRSKA SKRBE ZA SLOVENCE V GORICI

Po določilih cerkvenega zakonika je župnik »duhovnik, kateremu se izroči župnija, da opravlja dušno pastirstvo pod oblastjo krajevnega ordinarija (škofa)«. (Kan. 451). Nadalje uči isti zakonik, da »je župnik po svoji službeni dolžnosti dolžan izvrševati dušno pastirstvo pri vseh svojih župljanih, ki niso zakonito izvzeti«. (Kan. 464). Kako je v tem oziru s slovenskimi verniki v goriškem mestu?

Slovenci živimo v Gorici, odkar obstoji mesto, saj smo ji dali tudi ime. O tem pričajo tudi najstarejše cerkvene knjige krstov in porok v župnijskem uradu stolne cerkve. Praktično smo danes raztreseni po vseh mestnih župnijah. Največje število nas prebiva v župniji sv. Vida (Placuta), v novi župniji Marije Kraljice na solkanski cesti, v župniji na Travniku, v stolni župniji in pa v oni sv. Roka. Manj nas je v novih župnijah Srca Jezusovega in sv. Jožefa Delavca v Stražicah.

V preteklosti so župniki v Gorici smatrali, da storijo svojo dolžnost, ako nudijo Slovincem to, kar nudijo ostalim vernikom, namreč dušno oskrbo v italijanskem jeziku in v italijanskih cerkvenih in verskih organizacijah. Posebej za Slovence je bilo poskrbljeno le z eno jutranjo mašo ob 6. uri v stolni cerkvi in z eno mašo ob isti uri na Travniku. V ta namen je bil v stolnici vedno po en vikar slovenskega jezika, pri sv. Ignaciju pa navadno po en duhovnik, ki je maševal jutranjo mašo in pridigal ter po potrebi tudi spovedoval. Tako je bilo »uradno« poskrbljeno za vernike slovenskega jezika. Šele med zadnjo vojno, po padcu fašizma so si priborili Slovenci pravico še do ene maše na Travniku ob 9. uri in pa do ene maše na Placuti ob 10. uri.

Poleg tega so razni slovenski duhovniki, ki niso bili v dušnem pastirstvu in so bivali v Gorici, prostovoljno in za božji lon pomagali tu in tam pri maševanju, pridiganju in pri vodstvu slovenskih verskih organizacij, posebno še pok. g. Ivan Reščič, ki je maševal pri Sv. Ivanu in skrbel, da so tam slovenski verniki imeli službo božjo in priložnost za spoved.

Tako je bilo v preteklosti in tako je bolj ali manj tudi danes. Vse dušnopastirsko delo za Slovence v Gorici sloni na ramenih slovenskega vikarja v stolnici, slovenskega kaplana na Travniku in na prizadevnosti nekaterih duhovnikov izven dušnega pastirstva, ki brezplačno pomagajo, kjer morejo in kolikor se jim zdi to potrebno.

Noben župnik v Gorici se pa ne čuti vezanega, da bi tudi sam kaj storil za slovenske vernike, čeprav pravi kanon, da »je župnik dolžan izvrševati dušno pastirstvo pri vseh svojih župljanih«. Vsa

skrb torej sloni na gorečnosti dveh kaplanov in pa nekaterih prostovoljcev. Če ti hočejo, lahko kaj naredijo; če nečejo, jih pa nihče ne bo klical na odgovor.

ALI JE TAKO PRAV?

Samo od sebe se vrva vprašanje, ali je tak način dušnega pastirovanja med slovenskimi verniki v Gorici zadosten in primeren za današnje atomo dobo in zlasti še za današnji čas po vatikanskem koncilu II. in njegovih smernicah v konstituciji o Cerkvi in o ekumenizmu. Odgovor je samo eden: Tako stanje je nevdružno, nesodobno, okrnjeno in od strani Cerkev krivično, ker je zapuščina žalostne preteklosti fevdalizma, liberalizma in fašizma. Ti so vsilili Cerkvi tako ravnanje do slovenskih ljudi v Gorici. Zato je treba to staro usledino odpraviti in uvesti nove metode dela tudi med Slovenci v Goriškem mestu. Toda kako?

RAZNI PREDLOGI

Goriški nadškof Andrej Pangrazio je spoznal neuspešnost in pomanjkljivost dušnopastirskega delovanja med našimi rojaki v mestu in je predlagal kot zadovoljivo rešitev ustanovitev posebne župnije za vse Slovence v mestu. Sama na sebi se zdi ta misel posrečena in razni so jo z veseljem pozdravili in se zanjo zelo navdušujejo. Tudi izven Gorice mnogi to pozdravljajo.

Toda če stvar od bliže pogledamo, ni tako enostavna, zlasti zato ne, ker se zdi, da je združena z alternativno: ena sama župnija pomeni, da odpadejo vsi dosedanja verski centri, ki so jih imeli Slovenci v Gorici, in sicer v stolnici, na Travniku, na Placuti. To je ljudi razburilo in marsikoga razhudilo. In to po pravici.

Pravijo: V teh župnijah smo mi rojeni, krščeni, tu smo se poročili, tu živimo že celo življenje in tu obiskujemo svoje maše. Zakaj naj bi se vsemu temu odpovedali in se umaknili drugam? Mi nismo nikoli priseljenci ali begunci, ki svoja cerkvena središča ustvarjajo iz nič.

Drugič: Današnja praksa v Cerkvi je, da mora duhovnik do ljudi in ne čakati, da pridejo ljudje k njemu. Zakaj bi torej morali zapuščati cerkve, ki so nam blizu in pri rokah ter hoditi bogve kam k službi božji? In končno: službo božjo v omenjenih cerkvah smo ohranili v preteklosti s tolikimi trudi in težavami, sedaj naj bi se jim pa odpovedali kar čez noč?

To so resni pomisleki in tudi upravičeni, ki jih je treba upoštevati, ako nečemo, da bo prihodnje stanje slabše od sedanjega, to je, da bi ljudje iz zagrenjenosti pustili cerkve in bi potem ne hodili ne k slovenski ne k italijanski službi božji.

KJE BI BILA REŠITEV?

In vendar, kot sem prej rekel, je sedanje stanje dušnopastirske oskrbe za Slovence v goriškem mestu manj kot nezadostno. Rešitev je zato treba iskati po drugih poteh.

Vsekakor je neki cerkveni in verski center (cerkev) za Slovence v mestu nujen in dan samo njim na uporabo. V tem centru, to je v tej cerkvi, naj bi bil stalen dušni pastir, ki bi bil poverjen za dušno oskrbo vseh Slovencev v Gorici. Bil naj bi škofijski delegat za slovenske vernike v mestu. V cerkvah, kjer je že služba božja za Slovence, naj ta ostane. Slovenski duhovniki, ki za to službo skrbijo, naj bi ne bili enostavni kaplani, odvisni od krajevnega župnika, temveč naj bi imeli nad njimi oblast tudi škofijski delegat za Slovence v mestu. Ta bi na ta način mogel povezovati vse dušnopastirsko delo med našimi verniki in dajati primerne pobude, zlasti še glede cerkvenih in ver-

skih organizacij. In končno naj se po potrebi preskrbijo maše za Slovence še v kaki nadaljnji župniji, kjer je njih število večje. Na ta način bi bila dolžnost, ki bi jo morali vsi župniki vsak v svoji župniji, a ki je ne vršijo, prenesena na določeno osebo, ki bi imela potem v slovenskih kaplanih svoje pomočnike po raznih župnijah, kjer je to potrebno.

Na ta način bi ne bilo več razloga za preplah in negodovanje, ki ga je pri velikem delu naših ljudi v mestu povzročilo zadnje pismo. Tako bi ohranili službo božjo tam, kjer jo že imamo; pridobili bi stalno cerkev za našo liturgično uporabo in še duhovnika-župnika, ki bi imel na skrbi, da urejuje in vodi dušno pastirstvo za slovenske ljudi v mestu. Pozneje bi pa videli, kaj bi nadaljnji razvoj pokazal in svetoval.

KAZIMIR HUMAR, stolni vikar

Božič na Zapadu

*Preveč vsega imamo,
o Gospod,
ta dan,
ko ob beli mizi
slavimo Tvoj prihod.
Ti nisi imel
ne bele mize,
ne izbranega,
bogatega oblačila.*

★

*Minilo je
dva tisoč let
in svet se v tem
prav nič ni izpremenil.
Vse več je
Tvojih bratov,
ki v mrzli noči
še leže na slami,
ki v svojih sanjah
še niso videli
podobne mize
in umirajo
in niso slišali
še Tvojega imena.*

★

*Preveč vsega
si nam dal,
Gospod!
In še priznamo:
preveč smo si vzeli,
preveč vsega,
od tiste mize,
ki si jo sam pogrmil,
da bi lahko prisedel
vsak človeški otrok.*

★

*Nocoj so okna
praznično osvetljena
in ceste kot
velika reka
zvokov in luči.
Je v vsakem srcu
nocoj Tvoj blaženi
prihod?
Jaz gledam v jaslice,
v velike jaslice
tega sveta
in jed se v grlu
mi zatika.*

Bruna

★ SOLSKE SESTRE, PROVINCIALNI DOM V TRSTU, ULICA DELLE DOC-CIE 34 voščijo blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto.

★ MESEČNA DRUŽINSKA REVIIJA »MLADIKA« želi vsem slovenskim družinam vesel božič in srečno novo leto.

V nedeljo 27. decembra
bo ob 3^h popoldne

v goriški stolni cerkvi

KONCERT BOŽIČNIH PESMI

Najprej bo govoril g. Srečko Rejic, župnik iz Nabrežine. Nato bodo nastopili združeni pevski zbori (Števerjan, Podgora, Pevma, »Lojze Bratuž« in Marijina družba iz Gorice) pod vodstvom g. Stanka Jeričeja. Zapeli bodo šest pesmi. — Sledil bo blagoslov s petimi litanijami Matere božje in zahvalna pesem. — Koncert bo registrirala tržaška radijska postaja.

V plenice povit in v jasli položen

Kristusov prihod na svet je poln velikih skrivnosti. Skrivnostno je bilo spočetje, skrivnostno rojstvo, skrivnostna je bila njegova mladost. Poglobljanje v te skrivnosti privede človeka do vere in ljubezni v učlovečenega Sinu božjega, ki so ga sodobniki klicali za tesarjevega sina.

O Jezusovem rojstvu in detinstvu poročata dva evangelista, sveti Matej in sveti Luka. Njuni poročili se na zanimiv način med seboj razlikujeta: pri Luku stoji ob božjem Detetu Marija, pri Mateju je ob njem — sveti Jožef. Luka govori bolj o Sinu Marijinem, Matej bolj o »sinu tesarjevega«.

Razumljiva je ta razlika. Sveti Luka piše svoj evangelij za biveše poganec, sveti Matej ima pred očmi predvsem Jude.

JEZUS — OD SVETEGA DUHA SPOČET

Že v rodovniku (1, 16) se je Matej dotaknil vprašanja, v kakem odnosu stoji sveti Jožef do Jezusovega človeškega porekla. Tam je namignil, da je Jožef sicer mož Marijin, da pa ni sodeloval pri Jezusovem spočetju. Širša javnost za to seveda ni vedela. Zato so Judje imeli Jezusa za Jožefovega sina.

Toda koristi stvari in resnice zahtevajo, da se skrivnost o Jezusovem spočetju razkrije. To stori evangelist tukaj. Svoje poročilo začne zaradi tega z besedami: »Z rojstvom Jezusa Kristusa pa je bilo tako« (1, 18). Matej ugotavlja: »Ko je bila njegova mati Marija zaročena z Jožefom, je bila preden sta prišla skupaj, noseča od Svetega Duha« (1, 18). Nato opisuje, ko je Bog sam posegel v težki notranji konflikt, ki je vsled tega zaradi nepoznanja stvari — nastal v duši pravičnega Jožefa. Po svojem angelu sporoči Bog Jožefu, da je Marija spočela od Svetega Duha in da bo rodila »sina, ki bo odrešil vse ljudstvo od njegovih grehov« (1, 21). To je pomirilo Jožefa.

Jezus je bil torej spočet od Svetega Duha. To se je zgodilo, ker je tako napovedal že 700 let poprej prerok Izaija: »Glej, devica bo spočela in rodila sina, ki se bo imenoval Emanuel, kar pomeni: Bog z nami (Mt 1, 23; ef. Iz 7, 14).

V BETLEHEMU ROJEN

Jožef in Marija sta imela svoj dom v Nazaretu. V Nazaretu je angel oznanil Mariji, da bo postala mati sinu božjega. V Nazaretu je imel Jožef svojo delavnico. Tu je trpel tihe muke ko je opazil, da je njegova zaročena žena noseča, pa ni mogel verjeti, da mu je postala nezvesta. V Nazaretu bi torej mogli verovati, pa so se prepirali med seboj. Zmerjali so ga z Galilejcem in Samarijanom. Spraševali so se: »Menda vendar Kristus ne pride iz Galileje. Ali ne pravi pismo, da pride Kristus iz Davidovega rodu in iz mesta Betlehema, kjer je bil David? (Jn 7, 41-42).

Ali so ljudje ob času Jezusovega javnega delovanja res bili prepričani o njem, da je rojen v Nazaretu in ne v Betlehemu? Kako so se mogli pozabiti nenavadni dogodki za časa njegovega rojstva? To bi ne bilo nič čudnega. Po tridesetih letih se tudi take stvari pozabijo. In če ne, sled za čudežnim otrokom v Betlehemu se je zdela izbrisana. Saj je otrok vendar padel pod mečem Herodovih vojakov in njegovi starši so brez sledu izginili neznanu kam...

Morda je sveta družina o vsem tem molčala. Vsekakor pa je sveti Matej mnenja, da je treba tudi to zadevo razčistiti. Jezus je bil rojen v Betlehemu! Takrat so prišli v Jeruzalem modri iz Vzhoda. Prestrašeni kralj Herod je tedaj sklical judovske pismouke in sinedriste, da mu pojasnijo, kje ima biti rojen obljubljeni Mesija. In pismarji niso bili niti najmanj v zadregi. Sveto pismo je v tem oziru tako jasno. Z lahkoto so dali odgovor: »V Betlehemu v Judeji, tako je namreč pisano v preroku...« (2, 5; Mih 5, 1).

Na Jezusu se je tudi ta prerokba izpolnila. On ni bil samo iz rodu Davidovega, ampak je tudi v Davidovem mestu prišel na svet.

Kako načrtno zлага Matej svoje dokaze o Jezusovem mesijanskem dostojanstvu: iz rodu Davidovega je, od Device je bil spočet, v Betlehemu je rojen... Vse to je bilo naprej določeno in povedano. Od koga? Ne od ljudi, ampak od Boga, ki piše svetovno zgodovino in vodi tek njenih dogodkov.

MODRI SE MU POKLONJO

Med čudovitimi naključji, ki so se dogodila ob Jezusovem rojstvu, pa je tudi prihod skrivnostnih oseb z »Vzhoda«. Matej ni smatral za potrebno, da nam pojasni, odkod so prišli ti možje, koliko jih je bilo in kaj so prazprav bili. Vsa njegova pozornost je obrnjena na pre-

senetljivo vprašanje, s katerim so se ustavili v Jeruzalemu: »Kje je judovski kralj, ki je rojen? Videli smo namreč njegovo zvezdo na Vzhodu in smo se mu prišli pokloniti.«

Prišli so se pokloniti novorojenemu judovskemu kralju. To je jedro vse zgodbe o modrih, vse drugo je samo okvir. Ni važno vprašanje, kaj in kakšna je bila zvezda, ki se jim je prikazala na Vzhodu in potem spet na poti iz Jeruzalema v Betlehem. Važnejše je, kako so si mogli pojav zvezde tolmačiti kot znamenje, da se je rodil »judovski kralj«. Judeja je imela svojega kralja. Ze štiri desetletja je tu vladal Herod. Na rojstvo kakega njegovega sina modri pač niso mislili, sicer bi se bili napotili takoj k njemu. Ni šlo za običajnega kralja, šlo je za — mesijanskega kralja! To je tudi Herod takoj razumel z njim. To dokazuje tudi obnašanje modrih: ko so našli Dete in njegovo Mater, »so padli predenj in ga molili...« (2, 11).

Kot učeni zvezdogledi so modri lahko marsikaj stuhali in prišli na originalne misli. Tudi pojav zvezde skušajo celo mnogi katoliški razlagavci razložiti narav-

Na sveti večer

Kako so lepi na večer spomini, ko smo pred jaslami pesmi peli, molili, bili belih svečk veseli, ki so gorele sveti v čast Družini.

Kar se oglašil zvon je v stolpa lini; glasovi njega so glasno doneli in proti bližnji gori so hiteli, se vračali, utihnil v dolini.

V tujini čujem zvon polnočni peti, glas tudi njega misli lepe neti, a nima našega sladke toplote.

V tujini in doma, vsi smo sirote; božična pesem vaša bo pobožna, v tujini naša bo v solzah otožna.

F. E. Golak

no. Kljub temu nosi vsa zgodba pečat nadnaravnosti. Duh božji veje, kjer hoče, in veje, kakor hoče. Lahko se vse zdi kakor naravno in vendar je v teh gibih in skladih narave prst božji, ki zлага naravne dogodke in drobce v smiselno enoto, kakor zлага umetnik barve, da z njimi napiše — brez besed — svojo pesem, svoj tekst. Komur je dano, ta bo razumel. Vera je božji dar videnja, ki se ne da kupiti za denar.

Poganski modrijani so našli pot k Jezusu. Judovski modrijani — pismouki — pa, ki so tako virtuosno pojasnili kralju Herodu, kje mora priti na svet Mesija, so obsedeli doma. Vse njihovo poznanje svetega pisma jim ni nič pomagalo. Tudi če bi kateri izmed njih pospremil svoje jutrovske kolege iz Jeruzalema do Betlehema, prav gotovo ne bi z njimi pokleknil pred revnim Detetom in njegovo Materjo. Zakaj sramoval bi se takega kralja, kakor so se sramovali pismarji in farizeji pozneje...

HEROD GA PREGANJA

Kralja Heroda dobro poznamo. Zgodovina mu je dala naslov »Veliki«. Res je mnogo delal, gradil in zidal. Se danes se vidi v Palestini sledovi njegove gradbene delavnosti in podjetnosti. Toda »svečji« ko v tem je bil v svojih zločestvih.

Herod je bil zviti, prekanjen lisjak, požrešen in krvoločni kakor volk. Ko so prišli modri v Jeruzalem, je bil po letih že star, zato tudi star lisjak in star volk. Matej pravi, da se je »ustrašilo«, ko je zvedel, po kaj so prišli jutrovske učenjaki v Jeruzalem. Njihovo zadevo je vzel zelo resno. Vedel je za judovsko mesijansko pričevanje, čeprav svetega pisma po vsej priliki ni mnogo čital. Dal si je sklicati judovski sinedrij, »vse velike duhovnike in pismouke«. Imel je takoj svoj načrt. Igral bo najprej lisjaka. Ko bo vse lepo preračunano, vse narejeno, da pride na sled novorojenemu »judovskemu kralju«, tedaj bo nastopil in svoje opravil — volk.

Toda niti lisjak niti volk ni prekanil Boga. Modri so bili v spanju opomnjeni, naj se ne vračajo k Herodu (2, 12). Herod pa je bil kljub »prevari« modrih prepričan, da mu Dete ne bo ušlo. Dal je znano povelje za pomor vseh dečkov v Betlehemu in okolici, »dvoletnih in mlajših«. Toda uštel se je tudi pri tem.

BEG V EGIPT

Isto noč, ko so modri odrinili »po drugi poti v svojo deželo« (2, 12), se je prikazal angel Gospodov Jožefu v spanju in mu naročil: »Vstani, vzemi Dete in

njegovo Mater in beži v Egipt in bodi tam, dokler ti ne porečem« (2, 13). In Jožef »je vstal, vzeml Dete in njegovo Mater še ponoči in se umaknil v Egipt« (2, 14). »Bil je ondi do Herodove smrti, da se je splošno, kar je bil povedal Gospod po preroku, ki pravi: Iz Egipta sem poklical svojega sina« (2, 15).

Evangelist misli na preroka Ozeja, ki pravi: »Ko je bil Izrael mlad, sem ga ljubil. In iz Egipta sem poklical svojega sina« (11, 1). Izrael je bil nekoč »deček« Gospodov. Bog ga je ljubil in ga rešil iz egiptovske sužnosti. Toda že tedaj je mislil na svojega pravega Sina. Štiri sto let je bil Izrael, deček, v Egiptu. Dete Jezus samo nekaj mesecev, morda največ eno leto. In vendar je bilo onih štiristo let samo predpoda tega enega leta. Pri Bogu je tisoč let kakor en dan...

VRNITEV V NAZARET

Ko je kralj Herod umrl, se angel v spanju prikaže Jožefu v Egiptu in pravi: »Vstani, vzemi Dete in njegovo Mater in pojdi v izraelsko deželo; zakaj pomrl so, kateri so Detetu stregli po življenju« (2, 19-20). Ze četrty torej posreduje pri svetem Jožefu angel Gospodov, da mu sporoči božje naredbe. In Jožef »je vstal, vzeml Dete in njegovo Mater, in prišel v izraelsko deželo« (2, 21).

Matej imenuje svetega Jožefa »pravičnega« (1, 19). V svetopisemskem jeziku je to najvišja pohvala. Jožef jo je zaslužil. Bil je res mož po volji božji. Kako fragmentarna so naročila, ki jih prejema! Toda nič ne vprašuje, zakaj in kako. Molče poslušal in potem z brezhobno natančnostjo izvrši, korak za korakom, kakor mu je naročeno. To je vzor vere, zvestobe in požrtvovalnosti, ki ne išče v ničemer samega sebe, ampak pozna samo eno: zvesto službo Gospodu.

V Judeji je za Herodom zavladal njegov sin Arhelaj. Ni bil mnogo boljši od svojega očeta. Jožef se je zbal iti nazaj v Betlehem. Zakaj je bil sploh namenjen v Betlehem? Tega ne vemo. Toda njegova bojazn je bila upravičena. »V spanju opomnjen se je umaknil v galilejske kraje. Prišedši tja se je nastanil v mestu, imenovanem Nazaret, da se je izpolnilo, kar so govorili preroki, da bo Nazarečan« (2, 22-23).

Da, to ima svoj globok smisel. Zato naj se vrne Jezus v Nazaret, da se bo imenoval — sin Davidov. Tu bo čakal in delal kot »sin tesarjev«, kakor bo menil o njem svet, on, ki je v resnici — sin Davidov, Kralj mesijanski!

— c.

Jaslice na višini 5000 metrov

Msgr. Jorge Manrique je brez dvoma »najvišji škof« na svetu. Njegova škofija Oruro v Boliviji se v višini 3600-5000 metrov nad morjem razteza na področju 56.000 kv. km.

Ljudstvo njegove škofije je zelo verno in o božiču ni hiše, kjer bi ne bilo jaslí. Vprašali so škofa, kdaj je doživel v svoji škofiji najlepši božič.

»Mnogo je bilo lepih božičev v mojem življenju, a eden mi je še posebno v spominu,« je odgovoril škof. »Bila je to božična noč leta 1961, ko sem v nekem rudarskem naselju na višini 4800 m daroval polnočno sv. mašo. Brezmejno zvezdno nebo je bilo za ozadje oltarju z jaslí. V sredini. Stevilni otroški zbor je navdušeno prepeval slavo Novorojenemu. Bilo je toliko svetonočne sreče in mira v tej veliki družini, da sem se med njimi čutil tudi jaz srečen.«

Škof sto petnajstih otokov

Msgr. Danijel Steyvenberg, rodom iz Holandske deluje kot misijonar že 27 let na Salomonskih otokih na sredni Oceanije. Njegova škofija obsega 115 otokov, ki so mnogi tako skriti in neznatni, da jih noben zemljevid ne prikaže. Če hoče n. pr. škof obiskati otok Honiario, mora prebiti 26 ur na letalu Rim-Sidney in nato še novih 18 ur po zraku, da iz Sidneya doseže Honiario. Prebivalci njegove škofije govorijo 16 različnih jezikov.

Msgr. Steyvenberg se rad spominja svojega prvega božiča med Melanezijci. Strašno domotožje ga je prevzemalo, ko je v vlažni vročini 38 stopinj imel svojo prvo polnočnico. Tožilo se mu je po snegu in domačih običajih in pestrnih nošah svojih ljudi. Ko pa so ga po polnočnici obkolili verniki, je opazil, da so vsi, ženske in moški nosili posebno lepe pisane obleke, nalašč ukrojene samo za velike praznike. Na mah je pozabil na domotožje in se je med njimi počutil kot doma.

Jaslice v cerkvi Marijinega Vnebovzeta v Strahovu na Češkem. Prvotno so bile v zgodovinsko slavnem samostanu Emavs v Pragi

Božič v Grecciu

Papež Honorij III. je končno z bulo odobril redovna pravila, ki jih je Francišek iz Assisija narekoval v Fonte Colombo. Tako je brat Francišek postavil delo vsega svojega življenja v roke Cerkve.

V decembru 1223 se je vrnil iz Rima v rietsko dolino. Srce se mu je olajšalo. Bil je ves vesel. Mislil je, da se sedaj lahko ves posveti ljubezni Tistega, ki mu je nekoga dne v rani mladosti spregovoril z vrha starinskega križa v skoraj razpadli cerkvi sv. Damijana (cerkvica sv. Damijana je v Assisiju).

Toda v duši Franciškovi je bilo češčenje Križa neločljivo od češčenja jaslí. Ljubil je z enako ljubeznijo mrtvega Boga na križu in Boga, ki se je rodil v revni staliči in bil povit v plenice v jaslích. Betlehem in Golgota sta bila za njega čisto blizu.

Zaradi tega je Francišek zaprosil v Rimu in dosegel dovoljenje od papeža za neki svoj načrt. Komaj je dospel v Greccio, je pohitel k Janezu Vellita, veleposestniku in prijatelju franciškana, in ga zaprosil, da mu pomaga izvesti načrt.

Rekel mu je nekako naslednje:

»Gospod Janez! Rad bi s teboj praznoval božično noč na način, kakor je do sedaj niso praznovali. Če ti je prav, poišči v gozdu pečino. Poskrbi, da notri stavijo jasle s senom, osla in vola, kakor v hlevu pri Betlehemu. Tako bom mogel vsaj enkrat počastiti prihod božjega Sina na zemlji, ko bom videl s svojimi očmi, kako je hotel biti rojen ubog in majhen iz ljubezni do nas vseh.«

Razgovor se je vršil prve dneve decembra. Na večer pred praznikom je bilo vse pripravljeno, kakor je želel Francišek. Okoli polnoči se je zbralo vse ljudstvo od blizu pri jaslích in slavilo rojstvo Gospodovo.

Tomaž iz Celana nam pripoveduje, da je kraj Greccio postal novi Betlehem. V gozdu so odmevale melodije, pečine so odgovarjale petju. Drevesa so razsvetljevala bakle vernikov in sveče franciškana, ki so se zbrali okoli jaslí. Videlo se je kakor podnevi. Pred jaslími je duhovnik maševal, da bi bilo nebeško Dete navzoče tudi pod podobo kruha in vina.

Janezu Vellita se je naenkrat zazdelo, da na senu leži pravo dete, dete, ki se je najprej zdelo kakor speče ali mrtvo, pa se je nato zbudilo smehljajoče se na rokah Franciška, ki je prihitel k njemu. Dete mu je z ročicami gladilo kratko bradico in raskavo volneno kapuco.

Janez Vellita je dobro razumel prikazen, ker je res poznal mnoga srca, v katerih je Jezus umrl ali zaspal, dokler ga sv. Francišek ni s svojimi besedami in zgledom obudil iz sna njihovih grehov.

Po evangeliju je sv. Francišek stopil pred množico.

»Globoko ginjen,« pripoveduje Tomaž Celanski, »ves skesan, poln božjega veselja, je svetnik božji stal pred jaslími.

S krepkim in blagim, jasnim in zvočnim glasom je vse pozval, naj iščejo najvišje Dobro. Govoril je zavzet o revnem Kralju, o našem Gospodu, rojenem v mestu Davidovem. Vsakokrat, ko je izgovoril ime Jezusovo, je ves žarel od veselja, ki ga je povzročila ljubezen. Imenoval ga je »dete betlehemske«. Te besede je izgovarjal kot jagenček, ki bleje. Jezik mu je trepetal na ustnicah, kakor da bi hotel okusiti sladkost tega imena.

Zelo kasno je končala slovesnost te noči. Končno se je vsak vrnil na svoj dom s srečnim, polnim veselja.

Da kraj posvetijo Gospodu, so zgradili cerkev. Kjer so bile jaslice, so postavili oltar na čast blaženega Franciška.

»Kjer so neko noč živali jedle seno, danes ljudje prejemajo za rešitev duše in telesa brezmadežno Jagnje, to je našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki je iz ljubezni dal svoje meso za odrešenje sveta in ki z Očetom in Duhom Svetim živi in kraljuje vekomaj. Amen.«

Jaslice so potem začeli postavljati v cerkvah in iz cerkev so pozneje prešle tu-

Betlehem

Dež, burja, slabo vreme je prignalo pastirjem s pašnikov nocoj živino v prostorno in obokano votlino pod starodavno betlehemske skalo.

Ko po večerji počehljajo malo, pripelje skozi mrčno odprino starejši mož zavito v raševino visoko na osličku ženo zalo.

In vsi na mah vedó, kaj se dogaja, podvzajo pastirji se okorno, da materi pripravijo ležišče.

Trenutek še in Dete se poraja, napolni jok njegov pečino bomo, pastirčki pa zanetijo ognišče.

Anton Novačan

di v zasebne hiše. Med ljudstvom so se posebno razširile v drugi polovici 15. stoletja. Najstarejše cerkvene jaslice so v baziliki sv. Marije Velike (S. Maria Maggiore) v Rimu. Izdelal jih je Arnolfo di Cambio. Umetniške so tudi jaslice v Modeni in Urbinu.

Razširile so se tudi med protestanti. Znamenita zbirka jaslí je v Narodnem muzeju (Nationalmuseum) v Münchenu. Danski pisatelj in spreobrnjenec J. Jørgensen je kasneje ustvaril literarni spomenik jaslíam s tem, da je z njemu lastno mojstrsko besedo opisal nastanek prvih jaslí, ki so nastale v sveti noči 1. 1223. Po njem smo priredili ta spis tudi mi.

R.

V bleščečem okviru drugega vatikanskega vesoljnega cerkvenega zbora so bili 18. oktobra 1964 slovesno proglašeni za svetnike ugandski mučenci.

Eden prvih misijonarjev v Ugandi je leta 1882 takole opisal deželo:

»Ugandsko kraljestvo ali kakor ga domačini imenujejo Buganda leži v ekvatorskem predelu severno in severozapadno od jezera Viktorija-Nyanza. Dežela je izredno lepa: zeleni griči se menjavajo s svežimi dolinami in plodnimi polji v ravnini. Vseposvoda kipi bujno rastlinstvo tropskih krajev s svojimi visokimi rastlinami in ogromnimi drevesi. Vode in močvirja so v pretežni večini pokrite z visokim ločjem in trsjem. Tu je v resnici večna pomlad. Skozi vse leto zori sadje in rože s svojimi živahnimi barvitimi cvetovi napolnjujejo zrak z opojnim vonjem. Podnebje je tu vse drugačno kot v ognju Sahare. Temperatura je skozi vse leto enaka. Ponoči ne pade pod 13°, podnevi pa redko doseže 30°.«

V začetku leta 1878 je Sveta Stolica zapudala novonastali družbi Belih očetov nalogo, da ponese vero v središče Afrike, v pokrajine ob jezerih Nyanza in Tanganjika, ki so bile še nepoznane.

ZACETEK PREGANJANJA

Misijonarji, ki so bili določeni za Nyanzo, so prispeli v Ugando leta 1879. Tam jim je priredil kralj Mtesa izredno topel sprejem. Čim so mogli govoriti v domačem jeziku dežele, so jih obkrožili katehumeni, katerih število je bilo dan za dnem večje. Ta vpliv pa je kaj kmalu vzbudil v kralju nezaupanje, in sicer v taki meri, da je konec leta prisilil misijonarje, med katerimi je bil zlasti zaslužen p. Lourdel kot apostol Ugande, da so zapustili deželo.

Dve leti nato pa jih je njegov naslednik Mwanga, ki je še kot mlad knez gojil do njih veliko prijateljstvo, zopet poklical. Na žalost pa ta njegova naklonjenost ni trajala dolgo. Ni še minilo leto dni od povratka misijonarjev, ko je vladar prepovedal svojim podložnikom, da bi sledili Kristusovi veri. Vsi novokrščeni so pred njegovim sodiščem pogumno izpovedali svojo vero in raje z junaštvom pretrpeli najhujše muke, kot pa da bi jo zavrgli.

Zgodovina verskih preganjanj, vse od začetka krščanske dobe nam ni nikoli dala na razpolago toliko točnih podatkov, ki so tako skrbno potrjeni, kot so podatki, ki jih imamo o 22 ugandskih mučencih. Od leta 1885 do leta 1887 je vladar Mwanga poslal v smrt skoraj 200 kristjanov, katoličanov in protestantov. Če je samo 22 katoliških mučencev dvignjenih na čast oltarjev, se je to zgodilo zato, ker je bilo mogoče samo zanje dokazati, da so umrli zaradi vere in da so sprejeli smrt iz ljubezni do Boga.

Med 22 mučenci, ki so bili kanonizirani, to se pravi proglašeni za svetnike, je bilo 12 pažev na kraljevskem dvoru; ostalih 10, ki so bili stari od 25 do 50 let, pa je pripadalo najrazličnejšim družbenim kategorijam: dva sta imela važno mesto na dvoru, dva sta bila poglavarja, dva vojaka, eden je bil poglavarjev oproda itd.

Prvi, ki je umrl, je bil Jožef Mukasa, ki je bil vodja dvornih pažev, zadnji pa Janez Marija Muzeyi. Prvi je umrl 15. novembra, zadnji pa 27. januarja. Vsi drugi so bili pomorjeni v mesecih maju in juniju leta 1886. Dne 8. junija jih je bilo 13 živih sežganih v Namugongo, 17 milj daleč od kraljevske rezidence. Sedem drugih je umrlo na različne načine. Vseh 22 mučencev je predstavljalo del prve skupine katoličanov, ki so bili krščeni v Ugandi. Štirje so prejeli krst leta 1882.,

Ugandski mučenci

drugi pa v letih 1882 in 1886. Med zadnjimi so bili štirje krščeni od Karla Lwanga isto jutro, ko so bili obsojeni na smrt. Vsi so bili laiki. Med mučenci ni nobene ženske. Iz tega pa ne smemo sklepati, da bi bile med prvimi ugandskimi mučenci ženske manj močne kot moški. Mnoge bi rade sprejele mučeništvo; med njimi princesa Klara, hčerka vladarja Mtesa, ki je javno zavrgla kraljevi amulet, ki so ga pogani posebej častili, ali sestra mučenca Mwagali, ki je javno izzivala vojake, ki so peljali v smrt njenega brata.

Na razpolago imamo neizpodbitne dokaze, da so mučenci imeli velik moralni vpliv v svojem okolju in da so bili oni sami previdnostno sredstvo za mnoga spreobrnjenja. V času izgnanstva misijonarjev v letih 1882 in 1885 so prav laiki omogočili širjenje krščanstva in zajamčili verski pouk in krst spreobrnjenec. Po zaslugi njihove vneme se je število kristjanov v tistem času počelo dvigovati.

VZROKI PROTIVERSKEGA IZBRUHA

Eden glavnih razlogov, ki je povzročil izbruh kraljeve jeze, je bila odklonitev pažev, da bi se uklonili vladarjevim protinarnim nečistim zahtevam. Bilo je prvič v zgodovini Ugande, da se je kdo uprl vladarjevi volji. Vladarja je še posebej ščuval predsednik vlade Katikiro, ker se je bal, da bi mu kak kristjan, zlasti Jožef Mukasa, odvzel mesto. To nam pojasni, zakaj je bil prav Jožef Mukasa prva žrtev.

Med drugimi razlogi preganjanja ne smemo pozabiti vračevnega strahu Mwanga. Bal se je, da bi se duhovi maščevali, če bi bil njihov kult nadomeščen s krščanskim češčenjem. Poleg tega pa so tudi muslimani večkrat podžigali vladarja v njegovih preganjalnih nagonih.

Namen preganjanja je bil uničiti krščanstvo. Uspeh pa je bil dokaj drugačen. Leta 1886 je bilo vseh krščenih katoličanov v Ugandi komaj 200. Danes jih pa je nad dva milijona. Med njimi je 250 afriških

duhovnikov. V Ugandi so trije škofi domačini. Imajo osem škofij v polnem razvoju. Nadškof iz Rubage msgr. Josip Kiwanuka je prvi Afričan, ki je postal škof v sedanjem času in pripada družini enega sedanjih svetnikov.

Ta izredni napredek Cerkve v Ugandi jasno izpričuje izredni zagon evangelizacije črne celine. V manj kot enem stoletju se je število katoličanov v Afriki dvignilo od nekaj deset tisočev na 26 milijonov. Lahko bi rekli, da je ritem naraščanja večji kot med evropskim prebivalstvom v prvem stoletju krščanstva.

ZGODBA POSAMEZNIH MUČENCEV

V naslednjem podajamo nekaj kratkih podatkov o vsakem mučencu.

Jožef Musaka je bil vodja pažev in voditelj mlade krščanske skupnosti. Obglavljen je bil 15. novembra 1885, njegovo truplo so sežgali. Bil je star 24 ali 25 let.

Karel Lwanga je bil naslednik Mukase kot vodja krščanske skupine na dvoru. Papeža Pij XI. in Pij XII. sta mu zaradi njegove vneme za širjenje vere dala naslov zaščitnika Katoliške akcije v Afriki. Umrl je dne 3. junija 1886, ko so ga počasi žgali na ognju. Star je bil okrog 25 let.

Matija Malumba je bil najstarejši teh mučencev. Star je bil 50 let. Najprej je bil musliman; krščanstvo je odkril pri anglikancih, ki so prišli na otok leta 1879. Ko je spoznal katoliške misijonarje, se je dal krstiti in je postal goreč ajostol. V svoji hiši je zgradil majhno kapelo, kjer je v odsotnosti misijonarjev učil katoliški nauk. Njegova smrt je bila ena najgrozovitejših. Odsekali so mu roke in noge, ter ga pustili umirati tri dni. Umrl je 30. aprila 1886.

Dionizij Sebuggwawo. Tega je sam vladar dne 25. maja 1886 prebodel s kopjem. Bil je prvi mučenec preganjanja tega leta. Star je bil 16 let.

Povejte vašim otrokom, da

NAS JE NA MILIJONE OTROK:

- ki ne bomo imeli božiča
- ki nimamo doma
- ki nimamo očeta in matere
- ki bomo na sveto noč lačni kruha
- ki bomo na sveto noč stradali zlasti ljubezni

Ce za to zvedo in vsaj malo razumejo, bodo morda počasi znali bolj ceniti vašo ljubezen.

Nova učiteljica

To je le prvo dejanje strahotne igre, ki se je odigrala na Ogrskem, Češkem, v Vzhodni Nemčiji, na Kubi... Lahko se bo odigrala tudi pri nas...

Stara učiteljica je bila nemirna in tudi otrok se je polasčal vedno večji nemir, razen Branka. Nepremično je strmel v vrata s sovraštvom v duši.

Cez dve minuti bi ura udarila devet. Učiteljica je bila žalostna. V megli spominov je zrla na dolge vrste otrok, katere je toliko let poučevala. Vedno isti otroci: sedmih let ali tam okoli. In ti otroški obrazi so bili vedno odprti, polni zaupanja in njihove dušice pripravljene sprejeti vse, kar jih je učila.

Otroci so jo gledali in s pogledi izpraševali, kaj se bo vendar zgodilo. Niso videli njenih osivelih las, utrujenih oči, zgubane obraza, strmeli so le v njene roke, ki so se krčevito stiskale. Branko bi rad zakričal, da ni povoda za tak strah. »Tudi če so nas, oni! premagali, moramo ohraniti mirno kri,« je dejal oče. »Ne boj se

jih, Branko! Če se boš bal, boš kakor mrtve, pa četudi bi živel.« To je premišljeval Branko, ko so se šolska vrata nenadoma odprla.

Otroci so osupnili. Pričakovali so, da stopi v razred čarovnica, grdo in odurno bitje, ki bo že sam pogled nanje vzbujal strah in grozo. Pa se je na vratih prikazalo prikupno mlado dekle. Bila je lepo oblečena. Nosila je svetlo zelen plašč in tudi čevlji so bili iste barve. Najvažnejše pa je bilo, da se je prijazno smehljala, in ko je začela govoriti, ni imela nobenega tujega naglasa: govorila je kakor oni.

»Dober dan, otroci,« je dejala nova učiteljica in se napotila proti katedru. Ko je šla mimo Sandre, ki je sedela v prvi klopi, jo je prijazno pogledala in dejala: »Dober dan, Sandra!« Sandra je zardela in se v nemiru izpraševala: »Kako vendar ve za moje ime?« Stara učiteljica je vstala in beseda ji kar ni šla iz ust: »Jaz... jaz... dober dan!« »Dober dan, gospodična Varden,« je dejala nova učiteljica, »odsedaj bom jaz skrbela za vaš razred. Le pojdite, ravnatelj vas čaka v svojem uradu.«

Gospodična Varden je videla nasmeh nove učiteljice, toda pomilovanja v njenih

očeh ni več opazila. Solze so ji zameglile pogled. Kolena so se ji šibila, ko je odhajala iz razreda.

»Na svidenje, otroci!« jih je pozdravila s tresočim glasom. Otroci ji niso odgovorili. Presunil jih je glas odhajajoče učiteljice ter solze, ki so ji polzele po licih. Tudi otroci so zajokali.

Nova učiteljica je zaprla vrata za gospodično Varden in se vrnila h katedru. Objela je plakajočo Sandro in zaklicala: »Otroci moji, ni vzroka, da bi jokali, zapela vam bom pesmico, le poslušajte!«

Začela je peti in otroci so polagoma utihli. Pozabili so na solze in zavzeti poslušali veselo pesem nove vzgojiteljice. Po prvi kitici je učiteljica razložila otrokom pomen pesmi. Govorila je o dveh otrokih, ki sta se zgubila v temnem gozdu. Potem sta srečala lepega jezdeca na penetnem se konju, ki jima je dejal, da se ne smeta bati. Zadostuje le, da sledita zvezdam in zvezde ju bodo srečno pripeljale domov.

»Tako je, otroci, ko ste spoznali pravo pot, se vam ni ničesar bati. Strah je nekaj, kar se rodi v vas samih. Prav notri v želodcu,« je s prijaznim smehljajem dejala nova učiteljica, »vi pa ste dobri in

Andrej Kaggwa je bil vodja naselja in osebni prijatelj vladarja. Bil je eden glavnih voditeljev kristjanov v teku odsotnosti misijonarjev. Njegova hiša je bila središče molitve in krščanske pouka. Dne 26. maja 1886 so ga razsekali na kose. Star je bil 30 let.

Poncijan Ngondwe je bil kraljevski strazar. Prosil je krvnike, naj ga puste umreti na polju. Umrl je prebodel z nožem dne 20. maja 1886. Star je bil 35-40 let.

Atanazij Bazzekuketta je bil 20-letni paž, ki je imel nalogo skrbeti za garderobo in kraljevski zaklad. Prosil je, da bi umrl, predno bi prispeli v Namugongo. Iz strahu, da bi ga pomilostili, so ga krvniki v resnici že poprej umorili. Umrl je 17. maja 1886.

Mbaga Tuzinde je bil 17 let star. Bil je adoptirani sin vodje krvnikov in je odklonil, da bi bil rešen za ceno svojega odpada. Umrl je 3. junija 1886 zaradi udarca s palico na tilnik, nakar so ga vrgli v ogenj.

Gonzaga Gonza. Verige so mu razrezale noge, da ni mogel priti do morišča. 24 let star je umrl usmrčen s kopjem dne 27. maja 1886.

Noe Mwagali je bil lončar in strojar, prijatelj Banabakinta in Malumbe. Ljubil je delo in apostolsko siromaštvo. Bil je resnični apostol v svojem okolju. Umrl je 31. maja 1886, prebodel s kopjem, privezan k drevesu in je bil star 35 let.

Luka Banabakintu je bil iz družine, ki je oskrbovala kralja z ladjami za njegovo brodovje na jezeru Nyanza. Bil je eden prvih katoličanov v Ugandi. Pretrpel je mučeniško smrt, živ sežgan v Namugongo leta 1886. 3. junija, potem ko je odklonil, da bi ga rešila družina. Star je bil okrog 35 let.

Jakob Buzaballiwu je bil član dvora in vodja dvornih igralcev na cimbale. Živega so sežgali v Namugongo dne 3. junija 1886. Odklonil je vino iz banan, ki so ga ponudili žrtvam. Star je bil 25 do 30 let.

Bruno Serunkuma je bil čuvár kraljeve orožarne, iz družine bojevnikov. Sam od sebe je korakal na čelo spreveda obsojencev in odklonil vsako olajšavo. Vrgli so ga v plamene 8. junija 1886. Star je bil 30 let.

Muggaga je bil paž, star 16 ali 17 let, vedno vesel in dober z vsemi. Umrl je živ sežgan 3. junija 1886. Bil je eden tistih, ki se je posebej odlikoval po svoji ljubezni do čistosti.

Kizito je bil prav tako paž, star 14 ali 15 let. Je najmlajši teh mučencev. Bil je velik športnik in se je odlikoval v plavanju in v borbi. Prejel je sveti krst nekaj ur pred smrtjo 3. junija 1886, ko je bil sežgan živ.

Mukasa Kiriwawanwu je imel nalogo sprejemati goste na dvoru. Bil je v trenutku svoje smrti katehumen in verjetno ni prejel drugega krsta kot krst krvi. Star je bil 16 ali 17 let in je bil tudi on živ sežgan v Namugongo 3. junija 1886.

Gyavira je bil star 17 let. Bil je izreden ljubitelj čistosti. Bil je sel na dvoru; tudi on je bil živ sežgan 3. junija 1886.

Adolf Ludigo je bil iz aristokratske družine, zelo znan po svoji ponižnosti. Smo močni, umiramo za Kristusa, je dejal pred smrtjo na grmadi dne 3. junija 1886. Star je bil 24 ali 25 let.

Anatol Kiriggwajjo je bil eden najprijetnejših pažev vladarja Mtesa in Mu-

wanga zaradi svoje dobrote in miline. Ni hotel sprejeti častnih služb na dvoru. Ko je umrl na grmadi v Namugongo dne 3. junija 1886, je imel 20 let.

Ambrozij Kububa je bil dvorni paž in se ni hotel skriti v teku preganjanja. Ko je umrl na grmadi v Namugongo dne 3. junija 1886, je imel komaj 18 let.

Ahil Kiwanuka je bil dvorni paž. Predno je umrl, je šel pozdravit svoje poganske sorodnike. Živ sežgan dne 3. junija 1886, je štel samo 17 let.

Janez Marija Muzeyi je poslednji od 22 mučencev. Njegovo ime pomeni moder in spoštovan. Kristjani so ga često vprašali za svet. Bil je v pomoč Jožefu Mukasa pri pouku katekizma za dvorne paže. Na nasvet misijonarjev se je v teku preganjanja skril. Toda kasneje se je sam prijavil pri vladarju, ki ga je dal 27. januarja 1887 obglaviti. Star je bil 30 ali 35 let.

POMEN TE KANONIZACIJE

Apostolski proces za te mučence so pričeli leta 1912. 6. junija 1920 so bili proglašeni za blažene. 10. maja 1961 so proces obnovili. 15. julija leta 1964 so dokončno odobrili oba čudeža. Konzistorij za kanonizacijo se je vršil 26. septembra 1964, kanonizacija sama pa 18 oktobra 64. Oba odobrena čudeža sta se zgodila v Rubagi v Ugandi leta 1961.

Redovnica Marija Cribelt je bila prednica skupnosti misijonskega zavoda Naše Afriške Gospe. Isti skupnosti je pripadala tudi redovnica Richilda Buck; obe sta zaradi nepredvidnosti neke sestre, ki je umrla zaradi iste bolezni, bili okuženi s primitivno pljučno kugo in bile v smrtni nevarnosti. Po treh dneh molitve k ugandskim mučencem sta dokončno ozdraveli. Zdravniki so smatrali to ozdravljenje za čudežno, saj je do njega prišlo, ko so komaj pričeli z zdravljenjem bolezni, ki je že sama po sebi huda.

Važnost te kanonizacije izhaja iz štirih činiteljev.

1. S to kanonizacijo so prvokrat dosegli čast oltarjev kristjani iz rodu Bantu. Zato je nad 100 afriških škofov prosilo papeža, naj izvrši to kanonizacijo.

2. Vseh 22 mučencev je bilo laikov, ki so se zavedali svoje odgovornosti in bili vneti pri širjenju svoje vere. Danes vidi Cerkev prav v pomoči laikov jamstvo za svoje najbolj obetajoče izglede.

3. Kardinal Rugambwa je nedavno dejal papežu: »Današnja Cerkev v Afriki potrebuje svetih Afrikancev, ki naj bi s svojim življenjem dokazali, da je svetost dana tudi za črni rod, prav tako kakor za belega ali rumenega. To bo dokaz nadrasnega duha katoliške Cerkve, ki je proglašen v okrožnici Mir na zemlji.«

4. Mnogi teh mučencev so darovali svoje življenje, da ne bi omadeževali svoje čistosti. Cerkev lahko s njimi danes nudi najboljši vzgled mladini, ki mora živeti v pokvarjenem okolju.

Skupaj s katoliškimi mučenci so umrli tudi nekateri protestantski mučenci in tudi oni iz ljubezni do čistosti in svoje vere. Zato so nekateri celo prosili Rim, naj bi tudi te proglasili za svetnike.

V tej zvezi piše ugledna revija belih očetov »Afriška aktualnost« takole: Če katoliška Cerkev kanonizira samo tiste, ki so umrli v skupnosti z njo, s tem noče prezreti, da so tudi ti protestantski umrli nato, da bi branili zmojo, marveč zato, ker so gojili tiste kreposti — vero in čistost —, ki so pristno krščanske. Cerkev zato misli, da bodo tudi oni uživali plačilo, ki jo je Kristus obljubil tistim, ki ga niso zatajili in zamikali pred ljudmi.

ROMAN RUS, Rim

je sovražil.

»Branko, ali bi mi povedal, kako začelnjate šolski pouk?«

Le nerad se je Branko dvignil.

»Najprej pozdravimo zastavo. To je naša zastava in jo vedno pozdravimo.«

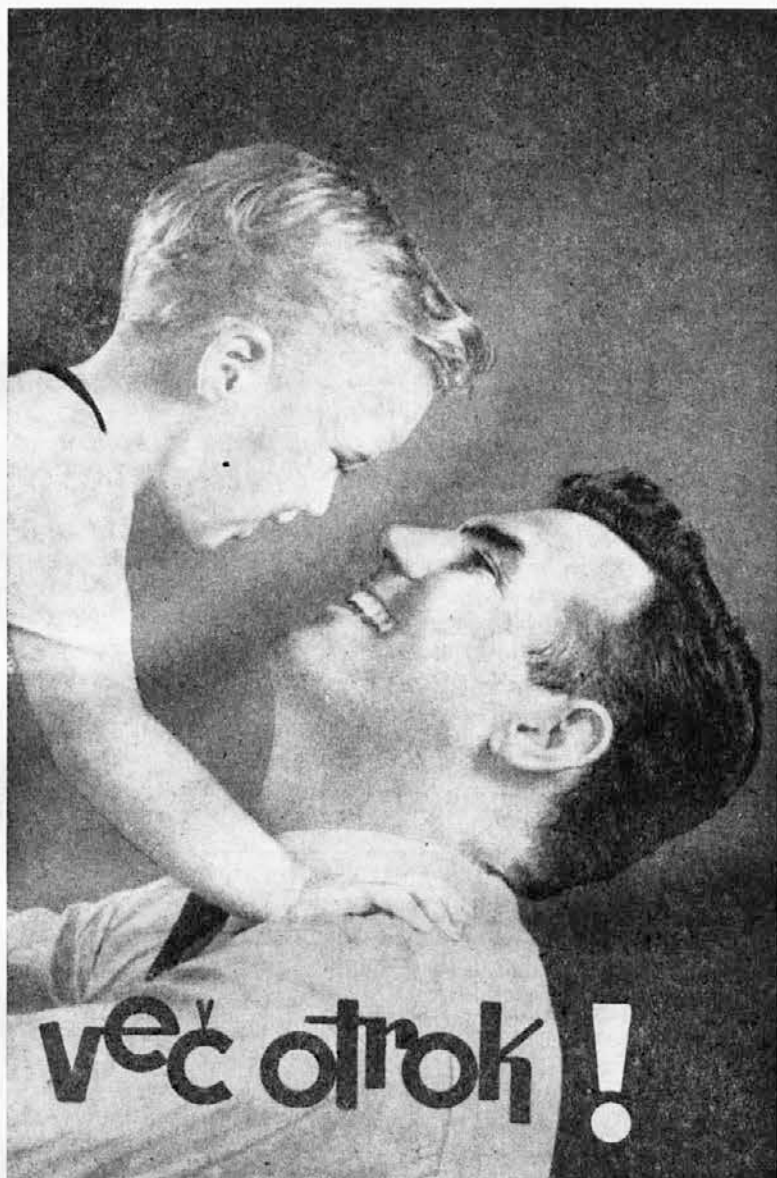
Nova učiteljica se je zazrla v zastavo, ki je visela na drogu: »Lepa zastava je, rada bi je imela en košček. Če je tako važna, mislim, da bi vsakemu izmed nas pripadal en košček. Ali se vam ne zdi, otroci?«

Nova učiteljica je našla škarje in otroci so kmalu zastavo razrezali na štirideset majhnih koščkov. Vsak je dobil svojega. Bili so ponosni na to svojo malo lastnino. Ostal je le gol in sedaj neraben drog.

Nova učiteljica je odprla okno in ukazala otrokom, naj ga vržejo na dvorišče. Vsi so veselo vzkliknili, ko se je drog na dvorišču zapičil v zemljo in tam obstal. Nenadoma so začutili, da jim nova učiteljica ni več zoprna.

Ko so se vrnili na svoje prostore, je nova učiteljica vprašala:

»Predno začnemo s poukom, vam dam dovoljenje, da me vprašate, karkoli hočete. Skušala vam bom odgovoriti in tudi jaz vam bom zastavila vprašanja.«

Salezijanci v Marianišču na Opčinah (Trst) so izdali zelo pomembno knjižico z naslovom: »Več otrok!«. Ze iz naslova je torej razvidno, da knjižica obravnava zelo važno, moderno in sodobno vprašanje o številu otrok v družini.

Ze uvod knjižice je tako poučen in preseljen, da ga želim takoj povzeti. Navaja resnično zgodbo iz življenja neke žene. Zgodba je naslednja:

»Ko sem se poročila, nisem hotela vsaj prva tri leta imeti otroka. Z možem sva poskrbela, da ni prišlo do spočetja. Tedaj sem zbolela. Več let sem se zdravila, mnogo potrošila, a vse brez uspeha. Postala sem nerodovitna. Mož se mi je začel vedno bolj odtujevati. Najtežje mi je bilo ob božičnih praznikih. Hiša polna raznih dobrot, a za koga? Niti moža ni bilo od nikoder. Za božični praznik mi je bilo tako težko pri srcu, da nisem ničesar pokusila. Razjokala sem se, napolnila kosar in se napotila po vasi, da najdem otroke in jim vse porazdelim. Ze štirinajst takih Božičev sem dočakala...«

Koliko je danes takih modernih žen in možev, ki nočejo imeti otrok, ali ki vsaj omejujejo število otrok! Zato je danes vprašanje otrok, vprašanje števila otrok in obravnavanje drugih vprašanj, ki so s tem v zvezi, zelo sodobno, da, nujno potrebno.

I. Duhovnik dr. Suštar obravnava zgoraj omenjena vprašanja s stališča vere in morale.

Prvo vprašanje, s katerim se peča dr. Suštar, je vprašanje števila otrok. Odgovor na to vprašanje ni tako preprost, kakor bi kdo mislil. Število otrok je odvisno: 1) od zdravja staršev, 2) od njihove sposobnosti za vzgojo otrok, in 3) od ekonomskega stanja staršev.

Neka omejitev rojstev je torej tudi po katoliški morali v nekaterih primerih celo potrebna in dovoljena, toda samo iz

razlogov, ki so moralno opravičeni in na način, ki je moralno neoporečen.

Pri odločitvi glede števila otrok ne sme voditi staršev sebičnost (udobnost, želja za zabavami, skopuštvo, izključna težnja za spolno uživanje itd.). Nadalje se to omejevanje ne sme vršiti s sredstvi, ki jih katoliška morala obsoja (nameravani splav itd.).

Napačna je torej miselnost, da Cerkev zahteva čim več otrok absolutno, to se pravi brez ozira na zgoraj omenjene okolnosti, katere je treba upoštevati pri odločitvi o številu otrok. Te okolnosti je treba upoštevati tudi pri moralni presoji zakoncev. Krivično je torej soditi o moralni zakoncu izključno po številu otrok brez ozira na navedene okolnosti. Samo po sebi torej število otrok ne more biti izključno merilo za moralno zakoncev.

Dr. Suštar jasno in podrobno razpravlja v knjižici o okolnostih, ki jih je treba upoštevati pri odločitvi o številu otrok.

Vprašanje števila otrok je važno tudi za obstoj naroda. »Narod, pri katerem število rojstev stalno pada, je obsojen na smrt,« pravilno naglašja dr. Suštar.

Urejevanje rojstev! Tudi glede tega vprašanja nam daje Cerkev jasen odgovor. Omejitev rojstev je dovoljena samo na moralen način, to je ali z vzdržnostjo ali pa na način, ki ga priporoča moderna zdravniška veda in ki ga Cerkev odobrava. O tem naj se krščanski zakonci posvetujejo s svojim duhovnim voditeljem in tudi z zdravnikom, ki upošteva v tem pogledu krščansko moralno.

II. V knjižici sta tudi prispevka dveh zdravnikov, in sicer dr. Milana Starca o »Splavu z zdravniškega stališča« in dr. Rafka Dolharja o »Neplodnosti v zakonu«.

Dr. Starc piše o naravnem, nehotenem splavu in o njega vzrokih, ter o nasilno, umetno povzročenem splavu in njega usodnih posledicah. Njegov zaključek je:

»Kje je moj oče? Kaj ste mu naredili?« Nova učiteljica je vstala in stopila do Branka. Položila mu je roke na ramena in rekla:

»Tvoj oče poseča sedaj neko šolo. Tudi veliki morajo včasih v šolo.«

»Toda njega so odpeljali s silo, on ni hotel iti.«

»On ni nič drugačen kot vi vsi,« je rekla učiteljica s sladkim glasom. »Tudi vi včasih nočete v šolo. Isto se zgodi z velikimi. Tvoj oče je imel zgrešene pojme in je hotel, da bi jih imeli tudi drugi. Ni prav želeli, da bi tudi drugi podlegli zgrešenim idejam, se ti ne zdi?«

»Res je to. Toda moj oče ni nikoli imel hudobnih misli.«

»Gotovo, Branko, da jih ni imel. Rekla sem zgrešene ideje in ne hudobne. — Sedaj pa vam bom nekaj lepega razodela. Noč boste prespali v šoli. In ker je to prvi dan naše šole, bomo ostali budni in se igrali do pol desetih.«

Otroci so bili tega silno veseli. Ivica je rekla: »Toda predno zaspimo, moramo zmoliti večerno molitev.«

Nova učiteljica je nekoliko pomislila. »Morda je bolje, da že sedaj zmolimo

»Splav je brez dvoma vselej nevaren. Nevaren je, kadar ga žena kakorkoli sama povzroči ali izvede, nevaren je, kadar ga izvedejo tudi poklicne krvave roke. Umetni ali hoteni splav je napad na celotni organizem, ki ves trpi. S splavom se v organizmu nasilno prekine naravni razvoj; splav je neke vrste revolucija, ki se nad prizadetimi vedno masčuje!«

To je stvar in resen opomin zdravniška, strokovnjaka, ki ga mora upoštevati vsak pameten in vesten človek.

Dr. Dolhar piše o »Neplodnosti v zakonu«. Neplodnost se da navadno z malenkostnimi zdravniškimi pripomočki odstraniti. Razlaga razne vzroke in posledice neplodnosti. Daje pameten svet: treba se je pravočasno posvetovati s strokovnjakom, »ki včasih s priprostimi zdravniškimi sredstvi vrne zakoncem veselje do življenja.« Na koncu resno poudarja in opominja: »Kdor se vdaja nespametnemu in namernemu preprečevanju naraščaja, je podobno tistemu, ki hote in vede kliče nesrečo na zakon.«

III. Franc Jeza razlaga »Kaj pomeni padanje rojstev v življenju slovenskega naroda«. Naglašja, da je vprašanje splavov ne samo moralni, ampak tudi gospodarski problem, posebno v Sloveniji. Poudarja, da ostane v Sloveniji samo ena tretjina dohodkov tistim, ki narodni dohodek ustvarjajo. Zato je življenjska raven v Sloveniji, pa tudi v Jugoslaviji sploh, zelo nizka. Zato si mora mož poleg redne službe iskati še kako drugo delo in tudi žena mora v kako službo. Zato je otrok breme. Vrtec je malo in niso brezplačni. Ni stanovanj. Rodnost v Sloveniji je nizka. Če bomo imeli Slovenci čim več otrok, bo to velika korist za vsa področja našega narodnega življenja. Vse to velja, in sicer v posebni meri tudi za nas zamejske Slovence.

IV. Literat Vinko Beličič je spisal »Pogled nazaj — za spodbudo in tolažbo«. In res je njegov iz spominov in izkušenj spisani članek o njegovih s štirimi fanti blagoslovljeni družini za spodbudo in tolažbo vsem tistim očetom in materam, ki so dobre volje. Točno naglašja, kako nastanejo večkrat žalostne posledice, če ostane v družini samo »edineček«. Edineček je središče, vsi mu strežejo, počasi raste v sebičnosti, misli, da je vse na svetu zaradi njega, v njegov prid in užitek. Družbi se neredko obeta nov človek, ki bo samo terjal in jo izkoriščal. Točno povedano! »Težki časi« niso niti najmanj omajali zaupanja v božjo Previdnost. Rodil se je drugi, tretji in — četrti fantič. Vse težave je družina premagala. Žrtvovati se za otroke — to je bilo geslo te v krščanski veri in morali globoko zasidane družine.

Na podlagi vere in morale zasnovana in utemeljena knjižica končuje s sklepom in pozivom: »Spoštovani zakonci, v zaupanju na božjo pomoč domovini in Bogu

VEČ OTROK!

R.

Nabirka za lačne

Švicarski katoličani se vestno pripravljajo na nabirko za lačne in potrebne v svetu, ki bo v postnem času leta 1965. Za to skrbi posebna ustanova, katere člani so pred tedni zborovali v Lucernu. Namen te nabirke ni samo zbirati denar, ampak pripravljati vernike na zavestno krščansko življenje, katerega cilj je tudi dobrodelnost. V ta namen deluje posebna teološka komisija, ki pripravlja potrebne osnutke za pridige, za krščanski nauk, za družbene sestanke in skupne pobožnosti. Tema letošnjih razgovorov in vzgojnih pobud je bil krst, drugo leto bo pa birma.

Božje Dete iztega svoje ročice po našem srcu. Ali sme upati, da ga bomo za praznike povabili v vrednim prejemom sv. obhajila v svoje srce?

Vstala je Marija in vprašala: »Zakaj ste tako oblečeni? Zdi se, kot da imate uniformo.«

»Ljudska oblast želi, da nosijo vse učiteljice enako obleko. Tako jih lahko spoznate. Če hočete, bomo tudi vam dali obleko enako tej moji. Tako ne boste več imeli skrbi, kakšno oblečilo naj bi dali nase. Vsi boste enaki.«

»Jaz nočem take obleke,« je trmasto dejal Branko.

»Če drugi otroci hočejo obleči nove obleke, ti nisi primoran, da isto storiš,« je znova rekla učiteljica.

Branko se je naslonil na klop. »Jaz ne bom nikoli nosil »njihovih« oblek,« se je zaprl, »nikoli, pa četudi bom drugačen kot vsi ostali.«

»Ali je vojne konec?« je vprašala Danijela.

»Je, Danijela. Ali ni to nekaj lepega? Vaši očetje se bodo sedaj vrnili domov.«

»Toda vojno, ali smo jo izgubili ali smo zmagali?«

»Mi, namreč vi in jaz in mi vsi, smo zmagali.«

Otroci so bili srečni, le Branko ni mogel več držati svojega sovraštva.

Pismo vladnemu komisarju dr. Liberu Mazza v Trstu

Prejeli smo s prošnjo, da objavimo. (Ured.)

★

Gospod Vladni komisar
Cav. gr. cr. Libero Mazza
v Trstu

in v vednost:

g. Aldo Moro,
predsedniku ministrskega sveta
v Rimu

z veseljem izpolnjujemo dolžnost, da se Vam zahvalimo, ker ste nas, kot zastopnik vlade, hotel počastiti z osebno prisotnostjo pri svečani otvoritvi slovenskega Kulturnega doma in jemljemo z zadoščenjem na znanje izjave, podane v imenu vlade Republike glede njene odločenosti, da zagotovi, na podlagi obvez sprejetih na mednarodni ravni in spoštujoč določbe Ustavne listine, slovenski manjšini, ki živi v Trstu, prost kulturni razvoj in ji zajamči vsak svoboden izraz misli, kulture in vseh osnovnih pravic v okviru demokratične enakopravnosti vseh italijanskih državljanov, čeprav različnega jezika, zavračajoč vsako diskriminacijo med pripadniki celotne skupnosti in ponovno poudarjajoč, da »raznarodovalna« ali preganjaška politika ne bi bila le v nasprotju s pravnim redom, ki velja v Italiji, ampak bi tudi ne bila združljiva z etično-politično usmerjenostjo naše države.

Izražajoč naše toplo odobravanje pomirjevalnemu delu Vašega uradnega nagovora, obžalujemo, da tega ne moremo storiti — zaradi njegove intonacije in tudi ne zaradi njihove vsebine — v zvezi z nekaterimi izjavami, ki ste jih izvolili dati ob gornji priložnosti in ki so napravile na slovensko občinstvo skrajno mučen, četrto iz dolgovanih gostiteljskih obzirov zadržan vtis.

V mislih imamo tisti del omenjenega nagovora, kjer ste se direktno obrnili na slovensko manjšino in jo izvolili pozvati, naj opusti komplekse »vitimizma« in kjer ste, z namenom, da pomirite slovensko manjšino, smatrali, da navedete zgled katalonske, grške in albanske skupnosti, ki

da živijo že stoletja v Italiji v pogojih popolne enakosti, ohranjajoč svoje navade, jezik in izročila.

Slovenskim kulturnim organizacijam, ki sestavljajo Začasni odbor za upravo slovenskega Kulturnega doma, svestni si pravic in zavedajočim se dolžnosti slovenskih državljanov nasproti državi, katerim se nikoli niso nameravale in se ne nameravajo izogniti, se upira verjeti, da bi vlada Republike, ki je prevzela gornja jamstva nasproti slovenski manjšini, hotela smatrati njemu temu ustrezne zakonite zahteve za komplekse »vitimizma«.

Težko jim je tudi verjeti, da bi vlada Republike nameravala prilagoditi ravnanje s slovensko manjšino tistemu, ki ste ga Vi izvolili staviti na zgled — a ste pri tem opustili bolj ustrezno primerjavo z manjšinami v Aosta dolini in na Južnem Tirolskem — to je ravnanju s sicer vsega spoštovanja vrednimi katalonskimi, grškimi in albanskimi jezikovnimi oazami, ki pa zaradi svoje geografske lege in zaradi svojega zgodovinskega razvoja nimajo nič skupnega z našo manjšino: ta živi kot sestaven del slovenskega naroda kompaktno že preko trinajst stoletij na tem izmučenem kosu zemlje in ima za seboj dolgo in bogato tradicijo kulturnega, gospodarskega in političnega življenja, ki se vsekakor mora upoštevati, kakor se na drugi strani slovenska manjšina zaveda objektivnega stanja, v katerem namerava nadaljevati svojo kulturno dejavnost.

Ko Vas seznanimo s temi ugotovitvami, uporabljamo priložnost, da Vam izrazimo vse svoje spoštovanje.

Začasni odbor za upravo
slovenskega Kulturnega doma
dr. Frane Tončič,
predsednik p. t.

V Trstu, dne 11. decembra 1964

★ SLOVENSKA KATOLISKA SKUPNOST
v TRSTU voči vsem svojim članom in
priateljem blagoslovljene božične praznike
in srečno novo leto.

Novi prerok komunizma

Med Mosko in Pekingom vlada premirje; »grešni kozel« Hruščev je bil darovan na oltar enotnosti svetovnega komunizma. Prenehalo je zmerjanje. Ni slišati več besed kot »bebec, bedak, votla glava, tepec«.

Ali bo prišlo do sprave v komunističnem taboru? Je ta še možna? Ali jo vodi kitajskih komunistov sploh hoče?

Preden damo odgovor na ta vprašanja, se moramo seznaniti z osebo, ki je nosilec ideje razredne revolucije po vsem svetu in zato odločen zagovornik Stalina in njegovih metod ter neizprosni nasprotnik tako zvane miriljubne koeksistence. Vse, ki jo izvajajo, je proglasil za izdajavce leninističnih načel in lakaje imperialistov. Ime mu je Mao Tse-tung in je toliko star kot mož, ki je padel prav zaradi kitajskega »sektarizma« — Nikita Hruščev. Spolnil je 71 let življenja.

SAMOTAR IZ YENANA

Kmalu po zmagi ruske revolucije je tudi Mao poskusil s komunističnim prevratom na Kitajskem. Pa ni uspel. Narod je neomejeno zaupal generalu Cangkajšku.

Ni mu ostalo drugega, kot da se umakne. Zatekel se je s peščico najbolj zvestih pristašev v oddaljeno provinco Yenan, da tam ustvari komunistični raj na zemlji.

Težki so bili tisti časi okrog l. 1936 zanj in za njegovo gibanje. Chang Kai-šek je vodil boj na življenje in smrt z japonskimi armadami. Vse svetovno javno mnenje in vse velike države so bile na njegovi strani. Tudi Stalin.

Mao je namreč veljal za krivoverca tudi v komunističnih vrstah, zato ga uradna kitajska partija ni hotela podpirati. Medtem ko je v Rusiji komunizem nastal s pomočjo peščice levičarskih razumnikov, ki so se po mestih naslonili na delavske množice, je Mao trdil, da bo na Kitajskem komunizem prodiral le, če si osvoji kmete in deželo. Postavil se je torej v opreko s tedaj veljavno miselnostjo komunizma, da mora biti nosilec brezrazredne svetovne revolucije delavski proletarijat.

Toda Mao je bil prepričan, da je pravila njegova pot v kitajski komunizem. In je sklenil to tudi praktično dokazati. V mestu Yenan je prišlo do komunističnega tipa meniškega življenja, o katerem je začela slava rasti po kitajski deželi in izven nje ter privlačilo domačine in tujce, da si ga ogledajo in поблиže spoznajo. Mao je postal sv. Bernard marksizma, vzor kreposti, preprostosti in skromnosti.

Japonski bombniki so Yenan spremenili v prah in pepel. Da bi bili Mao in njegovi sodelavci varni pred novimi presenečenji iz zraka, so začeli graditi v pobočju hriba, ki je mesto obdajalo, novo podzemsko naselje. Nastale so prave katakombe, v katerih so bile ceste, šole, bolnišnice, stanovanja in pisarne.

Vsakdo je smel to naselje obiskati brez kakšnega formalnega dovoljenja, tako domačin kot tujec. Mnogi so se srečali s kmetom, ki je bil revno oblečen in je obdeloval košček zemlje ali pa kopal v kakšnem rovu v bledem svitu slabotne leščerbe. Bil je to Mao, ki se v ničemer ni hotel ločiti od drugih in ki je vestno izpolnjeval odredbe, katere je bil sam izdal.

Vsa Maova moč je bila v njegovi radijski oddajni postaji, kateri je električni tok dovajal generator na nožni pogon. Po njej je širila svoje ideje in si istočasno pridobival svoje somišljenike ter občudovavce. Silno veliko in rad je govoril o sebi: kako se je moral on — literat — odpovedati svojemu negovanemu jeziku in si osvojiti jezik ljudskih množic, da ga morejo razumeti; kako je dal slovo mestu in belemu ovratniku, da je mogel postati eden izmed kmetov in se pomešati z njimi. »Ne zahtevam,« je rad ponavljal po radiu, »da mi verjamete; le to pravim: pridite in si sami ogledajte, kako tu živimo.«

In ljudi je prihajalo vedno več. Meniški način življenja je obiskovavce navdušil, zlasti one iz razumnih vrst. Mnogi so tam ostali. Tako je zrastle v Yenanu akademija znanosti, nastalo je gledališče in Mao sam je spisal dramo, ki je imela, kot naravno, silen uspeh. Toda prav ta drama je povzročila drugo dramo v Maovovem družinskem življenju. Mao, ki je tedaj štel 47 let, se je zagledal v glavno igravko Lang Ping in čisto zgubil glavo.

Do tedaj je imel že tri žene. Predzadnjo so mu ustrelili Cangkajškovi vojaki. Tretja, to je zadnja, je bila na nekem pohodu smrtno ranjena, a je le obstala. Pri lju-

deh je veljala za junakinjo gibanja in bila zelo priljubljena. Od nje je imel Mao hčerko.

Do tedaj je vladala v Yenanu glede morale puritanska strogost. Mao je stalno poudarjal, da morajo iti voditelji naprej s svojim zgledom. Sedaj pa je on prvi to načelo zavrgel. Ločil se je od zadnje žene in si privzel gledališko igravko. Začudenemu ljudstvu je pojasnil, da je iz mesa in krvi kot oni. Ljudstvo je vzelo to na znanje, a njegova avtoriteta je zelo padla. Mnogi so ga začeli posnemati v njegovem ravnanju. Mang Ci-wei, uradni prevajalec Marxa in Lenina v kitajski jezik, je l. 1942 v krajevnem časopisu zagrenjeno obsodil »sladko življenje boncev iz Yenana«. Posledice seveda niso izostale. Nekaj

vsem enak drugim. Novi življenjepi izpod peresa Cang Jusina trdi baš obratno: »Mao je največji mislec komunizma in njegov revolucionar; je genij, ki ga do sedaj kitajska zemlja še ni rodila; je voditelj vseh ljudstev na zemlji.«

Ob podobah Bude je sedaj povsod tudi Maova slika, marsikje pa se je Buda sploh moral umakniti novemu preroku. Casopisi prinašajo njegovo ime vedno v debelem tisku in čez več kolon; prav tako vedo poročati, da ljudje sedejo k mizi z besedami: »Zahvaljujemo se predsedniku Macu za to okusno kosilo.« Vsako zborovanje stranke se prične s formulo: »Sonce sije le podnevi, luna le ponoči, predsednik Mao pa sije vedno, kajti zanj ni zatona.«

Kitajsko ljudstvo še vedno doživlja svoj dolgi advent, sedaj ko vlada nad njim komunizem, še v posebni meri. Toda tudi zanj pomeni Marija Devica obljubo skorajšnjega prihoda Odrešenika in jamstvo, da bo peklenški kači — sedaj v komunizmu utelešeni — zmagovito glavo strla

mesecev nato so ga ti »bonci« izključili iz partije kot »trockističnega bandita«. Nikdar več ni bilo slišati besede o njem.

Toda Mao se je od svojega moralnega prekrška kmalu opomogel. Sedaj, ko je imel svojo četrto ženo, je spet začel poudarjati neločljivost zakona in dolžnost zakonske zvestobe. Spet je postal človek iz množice, spet je začel nositi uniformo navadnega vojaka, spet je njegov nastop privlačil množice zaradi preprostosti in očetovskega ravnanja s podrejenimi.

Medtem ko se je Cangkajškova Kitajska vedno bolj razkrajala, je pa Maova ljudska republika rastla na številu ljudi in na ozemlju. Ob koncu zadnje svetovne vojne je imela že 150 milijonov podložnikov in bila velika za tri Italije. Komunistična stranka je proglasila Maova za svojega voditelja. Tako se je pričel zmogoviti pohod nad Nanking, Sangaj in Peking, ki se je končal s Cangkajškovim umikom na Formozo ter z veličastnim vstopom Mao Tse-tunga v palačo kitajskih cesarjev v Peking. Mao je uresničil svojo zamisel ljudske republike kmetov in delavcev.

VSTAL JE NOVI PREROK

Toda s tem pa se je spremenil tudi Mao sam. Ze ni bil več preprosti oče iz Yenana, ki se smehljiva svojemu ljudstvu. Izginiti so morale iz javnosti vse slike, ki so ga predstavljale v obleki navadnega vojaka. Mao si je nadel generalski plašč in ukazal fotografom, da ga smejo slikati le od spodaj navzgor. Z njegovega obraza je odšel nasmeh in njegovo lice je dobilo izraz razsrenjenega vojščaka.

Vojakom je bilo naročeno, naj v zboru prepevajo: »Mao Tse-tung je kakor sonce, a je bolj bleščec kot sonce.« Kamor so prišle njegove čete, so med prebivalstvo razdelili letake s sledečim besedilom: »Te zemlje in te reke so že videle mnogo osvoboditeljev, vključno Džingis-Kana, toda nihče še ni dosegel Mao Tse-tunga.«

Res, nihče še ni v slavi tako naglo zrastle kot Mao. In nihče od ljudskih voditeljev še ni do sedaj tako hitro zavestno pretrgal vse stike s tem ljudstvom kot prav on. Kot da je prišlo v Maovi osebnosti do šizofreničnega preloma.

Vsi prejšnji življenjepisi, med njimi tudi tisti iz l. 1936, ki ga je sam diktiral ameriškiemu časnikarju Edgarju Snowu, so morali biti vzeti iz prodaje, kajti v njih je nastopal Mao kot človek iz množice, v

Vsi kraji, skozi katere je šel Mao, ko je pregnal Cangkajška, so polni spominskih napisov: »Pod tem drevesom je počival Mao Tse-tung.« — »V tej hiši je prenočil naš predsednik.« — »Na tej postelji je spal on, ki je Sonce brez zatona.«

Leta 1957 se je udeležil mladinskega dneva na reki Jangtze. Tekmoval je z 20 najboljšimi plavalci. Vse so potegnili onemogle iz vode, le on je spočit prišel na cilj.

Zadnje čase ga je videti vedno manj v javnosti. Zavestno se izogiba stiku z ljudstvom. Ze leta 1958 je odložil mesto državnega predsednika, prenehal biti obrambni minister in ostal le še voditelj partije. Mnogi so iz tega sklepali, da je bolan, da se morda želi umakniti v pokoj. Pač ne razumejo, da vse, kar dela Mao, dela premišljeno, dela v zvezi z zamisljo sveta, ki jo skuša kot nekaj videc komunizma uresničiti v prihodnjih desetletjih.

Ze tedaj, ko je še živel v svoji votlini v Yenanu, Mao ni hotel poznati ničesar drugega kot Marxa in Engelsa. Inozemski obiskovalci so začudeni odkrili, da ga ni nič zanimalo, kako se razvija Zpad, kakšne družabne in politične pretrese doživlja, kako živi delavec. Kadar koli je pogovor nanesel na razmere v Evropi ali v ZDA, je Mao zaobrnil pogovor na druge stvari. Bilo je očitno, da se je bal, da bi moral popraviti svoje ideje, ki si jih je ustvaril v dvanajstih dolgih letih samotarstva v Yenanu. Tam je zvedel iz Marxa in Engelsa, da je družba neizprosno razdeljena v dva tabora: v tabor bogatincev in v tabor proletarcev; da je parlamentarni način vladanja le krinka za imperialistične cilje; da so socialni demokrati (socialisti) izdajavci delavskega gibanja. Z eno besedo: Mao se je zagrizel v trditve, ki sta jih Marx in Engels zapisala l. 1848, torej pred več kot sto leti, jih slepo sprejel in zato noče ničesar vedeti o sedanjem položaju na svetu, iz strahu da bi moral spremeniti svoje poglede. Za njega je še danes kapitalizem pijavka, ki izkorišča delavske množice.

Ko mu je ameriški časnikar John Payne omenil, da so se angleški laburisti namenili dati svobodo Indiji, se je porogljivo nasmehnil: »Nemogoče! Vsi socialisti so imperialisti!« Nikdar ni verjel, da imajo delavci na Zapadu svoje hiše, avtomobile, prihranke v bankah. Saj bi to ovrglo njegovo pojmovanje sveta, kjer živi peščica milijardarjev ob množici podhranjenih de-

Dialog sodobnega človeka

KRATKOVIDEN KRISTJAN:

»Obdani smo od nepoštenjakov. Vse skupaj je gnilo. Celotaki, ki verujejo, zatirajo delavca. Cerkev prihaja vedno zadnja k rešitvi življenjskih problemov. Gleda vse izza oblakov. Tam namreč stanuje naš dobi Bog, ki ga včasih celo cerkveni ljudje vedno ne poslušajo. Nič čudnega torej, če delavci zapuščajo Cerkev. Ta je preveč pohlevna in ne obljublja revolucionarnih sprememb. Samo papež Janez XXIII. je oživel spomin na dobrega Boga, ki skrbi za delavca in tudi za komunista. Bog bi moral pustiti Janeza XXIII. še vsaj deset let pri življenju. Potem bi se komunisti in socialisti začeli verovati in dajati miloščino za Cerkev. Kako zelo bi si Cerkev s tem lahko pomagala, ker bi jo celo komunisti spoštovali!«

VEREN ČLOVEK V CERKVI:

»Samo božjemu Sinu je bilo dano ostati brez greha. Kaj posebnega zato, če škof, diakon, vdova, devica, učitelj

in celo mučenec od vere odpadejo? Ali sodimo vero po osebah ali osebe po veri? Nihče ni moder, nihče ni zvest razen kristjana. Toda nihče ni kristjan, če ne vztraja do konca. Ti poznaš vsakogar le po zunanosti. Ti sodiš po tem, kar vidiš. Toda ti vidiš samo tako daleč, kolikor tvoje oči zmorejo. Ali božje oči segajo v globino. Človek gleda v obraz, Bog pa v srce.« (Tert., procesni govori proti odpadnikom, 3)

Niso mar skoraj vsi komunisti in socialisti krščeni? Toda odpadli so od Cerkev, ker mislijo, da nosijo moralno odgovornost v javnem življenju samo papež, škofje in duhovniki.

Ti pa si živ ud Cerkev. Zato se moraš zanimati za socialni nauk Cerkev. Poleg tega pa dajaj po svojih močeh laičnim in pomagaj brezposelnim do dela. Bog živo gleda v tvoje srce in sodi tvoj jezik! Delaj za socialni, ne pa socialistični napredek. Ne čakaj na miloščino drugih. Ne smeš ostajati za drugimi kot zadnji kristjan!

v. i.

Radio Trst A

Teden od 27. dec. 1964 do 2. januarja 1965

Nedelja 9.00 Kmetijska oddaja. — 9.30 Slovenski zbori. — 10.00 Prenos sv. maše iz stolnice sv. Justa. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Božična odprava v gozd«. Mladinska božična igra, ki jo je napisal Franc Jeza. — 12.00 Nabožne pesmi. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... Odmevi tedna v naši deželi. — 14.30 Sedem dni v svetu. — 15.00 Rado Bednarik: »V tihem objemu svete noči«. — 18.00 Po družini in krožkih: »Slovenski kulturni klub« - pripravil Saša Martelanc. — 20.30 Iz slovenske folklorje: Lelja Rehar: »T'n u g'ščave u reuni štalce ana lučka še g'ri«.

Ponedeljek 12.15 Iz slovenske folklorje: Lelja Rehar: »T'n u g'ščave u reuni štalce ana lučka še g'ri«. — 18.00 Znanstveni leksikon. — 18.30 Naši mladi koncertisti: Franz Schubert: Pastir na skali ter W. A. Mozart: aria iz opere »Titova dobrotljivost«. — 20.35 George Gershwin: »Porgy in Bess«, opera v treh dejanjih. V odmoru (približno ob 21.15) Opera, avtor in njegova doba, pripravil Gojmir Demšar.

Torek 12.45 Glasbeno potovanje po Evropi. — 12.15 Pomenek s poslušavkami. — 18.00 »Zgodilo se je na letošnji božič« - pripravil Saša Martelanc. — 18.30 Sodobna jugoslovanska glasba. — 19.15 Pisani balončki, radijski tehnik za najmlajše. — 21.30 Slovenske novele 19. stoletja: Josip Kostanjevec: »Na Silvestrov večer«. — 21.55 Solisti naše dežele: Baritonist Marijan Kos. Stanko Premrl: Božične skrivnosti.

Sreda 11.45 Tržaški motivi. — 18.00 Franc Orožen: »Pred Silvestrovim«. — 18.30 Glasba in glasbeniki v anekdotah: »Izposojeni in prepisani glasbeni motivi«. — 19.15 Higiena in zdravlje. — 20.35 Simfo-

lavskih množic. Kratko povedano: Mao si sveti še vedno s petrolejko in se preživlja s kolovratom, ko ves svet že uporablja električno razsvetljavo in se poslužuje modernih strojev.

Toda prav to nepoznanje zunanjega sveta — Mao ni nikdar prestopil kitajskih mej — je Maova moč. K temu je sedaj pridružil še brezbrzičnost za to, kaj se dogaja znotraj Kitajske. Njega ne zanima več vsakdanje življenje kitajskega ljudstva. Za to naj se brigajo njegovi podrejeni! On je sedaj poklican, da ustvari osnove za novo družbo, ki bo živela na načelih Marxa in Engelsa. Ze ni več navaden človek; postal je prerok, postal je videc, postal je idol ljudskih množic.

V izbruhu obupane iskrenosti je bivši prometni minister Chang Po-cium dejal: »Naša Kitajska je kletka 700 milijonov zaslužnjenih kmetov, ki jih strahuje zmehšano božanstvo, obdano od devet milijonov puritanskih boncev (komunistov).«

Razumeli bomo sedaj, da se dva tako različna tipa, kot sta Hruščev in Mao, na noben način nista mogla zediniti na isti skupni imenovalci.

Hruščev je bil mož, ki je vedno stal na zemlji, nikdar plaval v oblakih. Zanj so bili teksti Engelsa in Marxa (če jih je sploh kdaj bral) toliko vredni, kolikor so mu pomagali pri gojenju pšenice ali koruze; mirno je zavrgel načela komunističnega gospodarstva, če je odkril, da zapadni kapitalisti bolje uspevajo s svojim si-

stemom. Delavcem v Budimpešti je povedal, da ideja najlaže zmaga tedaj, če je zelodec poln.

»Prerok« Mao takega načina komunistične gradnje bodočega sveta ni mogel sprejeti. Hruščevov realizem mu je ostal tuj in zopr. In ker ni odkril druge stične točke z njim, kot da sta oba zrastle med kmeti, se je poslužil tudi njihovega načina izražanja. Med Mosko in Pekingom je izbruhnila psovalna vojna.

Po Hruščevovi odstavitvi je ta sicer prenehala, toda osnovnega problema ni rešila: gre za življenjski prostor, ki ga hoče Maova Kitajska nujno razširiti na ozemlje sovjetske Sibirije, ki je še pred sto leti bilo kitajsko, pa ga je Muraviev priključil tedaj carski Rusiji. Nihče od Sovjetske zveze ne bo mogel niti si upal, pa čeprav pod plaščem socialističnega bratstva, dopustiti take amputacije lastne zemlje. Zato vse vpitje zadnjih let o dogmatikih, revizionistih, imperialističnih lakajih in podobno le slabo skriva drugo resničnost: gre za pravi ozemeljski konflikt med dvema velesilama, ki sta z razliko od imperialističnih držav vključili v svojo mobilizacijo ne samo čete, letala in ladje, temveč tudi svojo ideologijo.

Ostane tako osnovno dejstvo, ki ga je nedavno priznal tudi višji sovjetski veljak v Parizu: »Dostikrat je različnost in barvi kože za svetovno zgodovino bolj odločilna kakor ista barvitost idej.« S tem je povedano zelo mnogo, morda vse. — ek

Prihodnji mesec: MESEC KATOLIŠKEGA TISKA

GORIŠKE NOVICE

Prekinjena seja goriškega občinskega sveta

Goriški občinski svet je v sredo 16. decembra prekinil svojo sejo, ko je prišel do druge točke dnevnega reda, ki naj bi obravnavala prizive kmečkih posestnikov zoper vinkulacijo zemljišč v zvezi z zakonom 167.

Svetovavec SDZ dr. Sfiligoy je dejal, da so občinski funkcionarji in odborniki 28 dni proučevali prizive, od svetovavcev pa zahtevajo, da jih pregledajo v dveh dneh in izrečejo nato svojo sodbo. Poleg tega nekateri prizivov sploh niso še videli in tudi občinski svet jih ni še pregledal ne proučil, ker so bili zbrani v zadnjih dneh. V znak protesta so vsi opozicijski poslanci zapustili sejo dvorano. V dvorani je ostalo samo 17 demokršćanskih svetovavcev, in ker je bilo to število za nadaljevanje seje nezadostno, je bil župan priporočil prekinitev.

† Vanda Ipavec

Preteklo nedeljo je v tržaški bolnišnici umrla učiteljica Vanda Ipavec, por. Grgič. Doma iz Gorice, je posežala slovensko učiteljico v Gorici ter nato dobila službo na Tržaškem. Zadnja leta je učila v Zgoniku. Bolehala je že nekaj let, vendar nihče ni slutil, da ji je smrt že tako blizu. Komaj 33-letna je morala zapustiti šele triletno hčerko, moža in osamelo mater. Bila je vzorna in požrtvovalna učiteljica. Pokopali so jo v Gorici poleg njenega očeta. — Bog ji daj večni pokoj. Soprogu in materi naše sožalje.

TRŽAŠKE NOVICE

Začetek akademskega leta na tržaški univerzi

Slovesne otvoritve akademskega leta na tržaški univerzi, ki je bila v četrtek 21. decembra t. l. so se udeležili tudi najvidnejši predstavniki krajevnih oblasti, med njimi vladni komisar dr. Libero Mazza ter predsednik deželnega sveta dr. de Rinaldini. Rektor tržaške univerze prof. Origone je orisal delovanje tržaškega vseučilišča v preteklem akademskem letu in nato sporočil, da je ministrstvo za prosveto podelilo diplomu in zlato kolajno dvehma zaslužnima profesorjema, in sicer prof. F. Ramponiju, ki predava na inženirski fakulteti, in profesorici L. A. Stelli, ki poučuje grško slovstvo na literarni fakulteti. Otvoritveno predavanje je imel prof. Luigi Sobrero o temi: »Mehanika in avtomatizacija«.

Tržaško vseučilišče, na katerem študirajo številni slovenski akademiki, ki tudi nastopajo vsako leto na volitvah za obnovo študentovskega akademskega sveta z lastno samostojno slovensko listo »ADRIA«, ima sedaj sedem fakultet, na katerih je vpisanih 4637 visokošolcev (332 več kot lansko leto). Brucov ali prvoletnikov je letos 967, to je 78 več kot lani.

Na tečajih za prevajalce se je letos vpisalo 146 slušateljev. Med tržaškimi študenti je letos 47 tujcev, od njih kar 26 Grkov. Predavanj je bilo v preteklem akademskem letu 459 iz različnih predmetov za skupno število 24.475 šolskih ur. Visokošolci so položili 10.559 izpitov, med katerimi le 1069 z negativno oceno. Doktorat je napravilo v teku preteklega akademskega leta 301 akademikov.

Rojan

V lepem družinskem ozračju smo na praznik Brezmadežne slavili šestdesetletnico dekliške Marijine družbe. Dekleta so pripravile pestro akademijo. Msgr. Silvani je s toplimi besedami opisal važnost Marijinih družb za današnji čas. Msgr. Skerl pa je z izvirno primerno pozival k apostolatu. Družbenke naj bodo kakor drobne lučke, ki ne le svetijo, ampak tudi grejejo. Naj ustvarijo v župnijskem občestvu vedno pravo krščansko razpoloženje.

Sveti oče je po kardinalu Cicognaniju poslal svoj blagoslov: »Zvestim članicam slovenske Marijine družbe v Rojanu, ki praznuje 60-letnico njihove družbe, svetim pošilja svoj blagoslov s prošnjo, da jih trajno varovala njihova nebeška Ma-

Pojasnjeno geološko raziskovanje kraških tal

Pred kratkim smo poročali, da veliki stroji vrtajo kraška tla pri Doberdobu. Nekateri so bili mnenja, da iščejo nafto na Krasu. Sedaj se je vsa zadeva razjasnila. Na doberdobskem Krasu mislijo zgraditi velikanski protisinhotron s premerom dveh km in pol in z zmogljivostjo 30 tisoč ton magnetov. O izgradnji protisinhotona bi se moralo odločiti že v tem letu. Ker pa bodo stroški znašali od 250 do 270 milijard lir, bo Italija uradno zahtevala pri evropskem odboru za jedrske raziskave denarno pomoč, če bo seveda sploh prišlo do gradnje na njenem ozemlju. Za isto gradnjo se namreč poteguje tudi Francija.

Vest, da nameravajo na kraških tleh zgraditi največji protisinhotron na svetu, je prišla v javnost šele pred dnevi in tako je razumljivo, da je vzbudila veliko zanimanja in komentarjev. Za tako velikansko napravo so potrebna solidna tla, ki bi jih baje nudil le naš Kras.

Otroški vrtec v Podgori ima 16 otrok

Kako potrebna je bila ustanovitev slovenskega otroškega vrtca v Podgori se vidi sedaj po zaključnem vpisovanju. V otroški vrtci se je namreč vpisalo 16 otrok, kar odgovarja predpisom, ki zahtevajo za otvoritev vrtca 15 otrok.

Upajmo, da se bo v najkrajšem času imenovala tudi vrtnarica, ki bo skrbela za otroke v vrtcu, ter da se bo opremila s soba, ki je na razpolago poleg sobe italijanskega otroškega vrtca.

ti in z željo za vedno večjo duhovno rast.« V nedeljo 13. decembra so goriški kongreganisti in skavti gostovali v Marijinem domu z misijonsko igro »Štiri skrivnosti starega Wangša«. Zahtevno igro so prav dobro podali. Ko vsak dan beremo o grozodejstvih v Kongu, smo prav čutili, kako je igra aktualna. — Mladim igralcem želimo še veliko uspeha.

Sv. Ivan

Bravcem našega priljubljenega »Katoliškega glasa« je že znano, da zidamo nov sedež za slovenske demokratične organizacije. Velik del slovenskega prebivalstva je to delo podprl. Nekateri pa še vedno bega misel na stari Skamperlov dom, ki ga je italijanska vlada dala titovski družbi »Dom«.

Da ne bo nejasnosti, je prav, če se pove, da je to poslopje v zelo slabem stanju. Popravljanje te stavbe bi stalo mnogo več kot bo stal naš novi dom v ulici Brandesia. Tudi ni mogoče pričakovati, da bomo mi popravljali podrtijo, ki bi jo nam kvečjemu dali v najem, toda tako, da bi v njej istočasno vedrili kominformovci in italijanska socialistična stranka. Med tako bratovščino ne spada naša Marijina družba in tudi ne ostale slovenske organizacije, ki se hočejo smatrati za organizacije katoliških ali demokratičnih Slovencev.

Zato trdno zaupamo na vedno bolj izdatno pomoč dosedanjih in tudi novih dobrotnikov. Odložimo vse pomisleke! Tako bomo kmalu mogli vstopiti v novi dom, ki bo čisto naš.

Stavbeni odbor z veliko hvaležnostjo misli na vse, ki so naše dosedanje delo podprli, in vošči iz srca svojim dobrotnikom in prijateljem vesel božič ter blagoslovljeno novo leto!

Darove sprejemajo naši poverjeniki, »Katoliški glas« in voditelj stavbenega odbora Peter Sorli, Trst, Piazzale Gioberti 10 - tel. 48055.

Bazovica

Cerkveni pevski zbor, ki je zadnje čase povečal število članov, se je marljivo pripravil na polnočnico. Zbor vodi g. prof. Mamolo, ki se je požrtvovalno potrudil, da bi zbor dovršeno izvajal božične pesmi. Vsi člani zbora so mu iz srca hvaležni za njegovo prizadevanje.

Tudi letos vabi

Zveza pevskih zborov na Tržaškem k praznovanju božičnih skrivnosti in prireja zato

KONCERT BOŽIČNIH PESMI

ki bo v Trstu, v cerkvi sv. Antona Novega v nedeljo 27. decembra t. l. ob 16. uri.

OBVESTILA

PRI SV. IVANU v Gorici: Na sv. večer božična polnočnica. — Zadnji dan v letu ob 5.30 zvečer pridigana ura češčenja. — Novo leto: ob 8. uri zjutraj sv. maša prvega petka. — Prva sobota 2. januarja: sv. maša ob 5.30 zvečer.

TURISTICNA organizacija IoT iz Gorice bo priredila v dneh od 12. do 18. maja 1965 romanje v Lurd v atopolmanu. Prenočevanje na potu vedno v udobnih hotelih. V Lurdu postanek tri polne dni. — Cena: 39.950 lir + 5.000 vpisnina. — Kdor bi za hrano sam skrbel na potu, plača le 25.950 lir + vpisnina.

DAROVİ

Za Katoliški dom: Jožef Cej 500; Marinka Leban 500; družina Zgavec 500; N. N. 2.000; N. N. 1.000; Katarina Munih 1.000; Alojzija Pocarini 1.000; Marija Uršič 1.000; Zofija Humar 1.000; Mar. družba 12.000; U. Z. 3.000; družina N. N. 10.000; K. Č. 5.000; I. H. 3.000 lir. — Vsem darovavcem Bog plačaj!

Za Alojzijevešče: A. G. 5.000; N. N., Solk. polje 2.000; O. F. T. 5.000; N. N., Gorica 5.000; dr. J. Ukmar 2.000; č. g. Anton Jerman, St. Paulo 5.000; gospa Troha 2.000; družina Ušaj iz Rupe namesto cvetja na grob msgr. dekana Pahorja 2.500 lir. — Vsem dobrotnikom naj On, ki je nadvse dober, z bogato mero povrne!

Za Zavod sv. Družine: Velikodušna dobrotnica, Gorica 50.000; Podporno društvo, Gorica 30.000; N. N. 5.000; O. F. T., Gorica 5.000; gospa Barbariso 3.000; N. N. 2.000; N. N. 2.000. — Vsem plemenitim dobrotnikom voščimo iz dna hvalnega srca milosti in miru božjega v sveti noči, v novem letu pa polnost božjega blagoslova ter se iskreno zahvalujemo.

Za Slomškov dom v Bazovici: N. N. iz Bazovice 5.000; svatje Pipan-Brce iz Gropade-Sempolaja 6.000; svatje Drnovšček-Križmančič iz Bazovice 9.850; N. N. iz Trsta 4.250; družina Pečar iz Gropade 5.000; Marija Kale iz Gropade 1.000; N. N. 1.000 lir. — Bog povrni vsem dobrotnikom!

★ **SLOVENSKA MARIJINA DRUŽBA V ROJANU** vošči vernikom rojanske župnije, vsem dobrotnikom Marijinega doma in vsem obiskovavcem predstav v Marijinem domu mnogo božičnega veselja in božje varstvo v novem letu. ★ **MLADINA SLOMSKOVEGA DOMA V BAZOVICI** se zahvaljuje vsem, ki so na kakršenkoli način prispevali pri gradnji in opremlitvi Slomškovega doma in jim vošči vesele božične praznike in srečno novo leto!

★ **KINODVORANA BAZOVICA** vošči zvestim ljubiteljem kina in iger vesele božične praznike in srečno novo leto. Upa, da bo mogla nuditi vse novo leto lepe filme. Sporoča, da bo predvajala na Božič in Stefanovo: izreden film cinemascope v barvah I CANNONI DI NAVARRONE z odličnimi igralci Gregory Peck, Anthony Quinn.

★ **DRUSTVO SLOVENSKE IZOBRAZENECV V TRSTU** želi vsem članom in prijateljem ter njihovim družinam srečne božične praznike.

★ **SLOVENSKA VINCENCJEVA KONFERENCA V TRSTU** želi vsem članicam, dobrotnikom in podpirancem srečne božične praznike.

★ **ZVEZA SLOVENSKE PROSVETE V TRSTU** pozdravlja ob priliki božičnih praznikov vse svoje člane, prijatelje in sodelavce ter jim želi blagoslovljeno božič ter uspešno novo leto 1965.

★ **SVETOIVANSKA MARIJINA DRUŽBA V TRSTU** ter stavbeni odbor vošči vsem dobrotnikom vesel božič in srečno novo leto!

★ **UREDNIŠTVO IN UPRAVA** revije ter koledarja Svetogorska Kraljica, v ulici Rapicio 3 v Trstu, želi vsem vesele in blagoslova polne božične praznike in srečno novo leto Gospodovo 1965.

★ **MARIJANIŠČE NA OPCINAH** iskreno pozdravlja ob svetih božičnih praznikih vse svoje številne dobrotnike, prijatelje in openske sovaščane. Vsem v novem letu dosti božjega blagoslova tudi po molitvah hvaležnega Marijanišča!

★ **KNJIZICE**, ki izhajajo v Marijanišču na Opčinah, želijo vsem svojim bralcem in sodelavcem lepe božične praznike in mirno leto 1965. — Za Knjižice Fr. Stuhček, salezijanec.

A. PERTOT

TRST ul. Ginnastica št. 22 - tel. 95998

30 LET OBSTOJA TVRDKJE

Ob tej priliki vam nudimo blago po izredno nizkih cenah: Podloge - Žensko in moško blago - Odeje - Ženski in moški dežni plašči - Osebnostno in hišno perilo - Srajce - Nogavice - Galanterije

Dežni plašči »Lilijon« L 1.950
Moški in ženski dežni plašči »Gabardine« . . . L 3.900
Kompletne podloge za moške obleke . . . L 1.400
Zimske srajce (flanela) L 1.100

VSAK NAKUP V NASI TROGOVINI POMENI

PRIHRANEK IN DOBRA KVALITETA

K praznikom voščijo

Odbor in člani ustanove

Katoliški dom v Gorici

voščijo srečne božične praznike
in blagoslova polno novo leto
vsem dobrotnikom, sodelavcem in prijateljem
tu in po svetu.

Obenem se jim zahvaljujejo za dosedanje pomoč v upanju,
da bodo še naprej podpirali to našo tako važno ustanovo.

TRGOVINA
Z ELEKTRIČNIM
IN SANITARNIM
MATERIALOM

Koren Stanislav

GORICA, UL. MATTIOLI 11 - TEL. 32-71

Tiskarna BUDIN

GORICA

Riva Piazzutta, 18
Tel. 26-76

Mehanična delavnica Karoserija

Grgič

PADRIČE 43

Telefon 226112

vošči cenjeni klijenteli
vesele božične praznike in srečno novo leto

Blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto!

TVRDKA

Košič Benedikt

Obutev - ulica Rastello 1

Usnjeni izdelki in dežniki - ulica Rastello 4

Trgovina pohištva »Pri sedmih palčkih« - ulica Oberdan 3

Tel. 34-89

GORICA

TVRDKA

«La Casalinga»

Z VSEMI KUHINJSKIMI IN KMEČKIMI POTREBŠČINAMI

GORICA, PIAZZA VITTORIA 22 - TEL. 32-16

MANUFATURA

PITASSI

GORICA, CORSO VERDI 38 - TEL. 29-68

DROGERIJA

VIDA

GORICA, UL. SEMINARIO 10 - TEL. 28-87

TRGOVINA ČEVLJEV

And. Čotar

GORICA, UL. RASTELLO 34 - TEL. 36-67

URARNA IN ZLATARNA

Vizintin Jožef

GORICA, UL. MONACHE 9

Če si brat

v Bratužovo kavarno

Tel. 34-78

GORICA

ZALOGA DRV IN PREMAGA

IVAN VETRIH

GORICA, UL. LANTIERI 5 TEL. 25-27

TRGOVINA ČEVLJEV

Alpina

GORICA, CORSO VERDI 34 - TEL. 25-17

Kmečka Banka

GORICA, UL. MORELLI 14 - TEL. 22-06

„MLADINSKI KROŽEK“

iz DOLINE

vsem dobrotnikom in prijateljem

Kinodvorana „TABOR“

v DOLINI

svojim cenjenim obiskovavcem

TICOLZI FEDERICO

GORICA, PIAZZA VITTORIA 6 (TRAVNIK) - TEL. 23-02

Poslovalnica traktorjev FORD in kosilnic BCS

TRGOVINA

A. PERTOT

TRST, UL. GINNASTICA 22 - TEL. 95998

- ★ III. RED SV. FRANCISKA vošči vsem udom blagoslovljene božične praznike in srečno novo leto.
- ★ ZVEZA DEKLISKIH KROŽKOV V GORICI želi članicam vseh krožkov obilo božjega veselja in miru.
- ★ MARIJINA DRUŽBA V GORICI pozdravlja vse članice tu in po svetu ter vošči njim in njihovim družinam mir in božji blagoslov v novem letu.
- ★ KMEČKA DELAVSKA ZVEZA STEVERJAN želi vsem članom, prijateljem in znancem vesel božič in srečno novo leto.
- ★ SLOVENSKA VINCENCIJEVA KONFERENCA V GORICI vošči vsem rojakom obilo božične sreče.
- ★ ŽUPNIJSKI URAD SV. MARTINA V DOBERDOBU želi vsem bravcem Katoškega glasa ter vsem župljanom obilo božjega blagoslova.
- ★ SLOVENSKO KATOLSKO PROSVETNO DRUŠTVO STEVERJAN vošči vsem članom, prijateljem in znancem doma in po svetu vesele božične praznike in srečno novo leto.
- ★ SKPD »M. FILEJ« - GORICA želi vsem prijateljskim društvom na Goriškem, Tržaškem in Koroškem blagoslovljen Božič in uspeha polno novo leto.
- ★ ZAVOD SV. DRUŽINE (SIROTIŠCE) V GORICI vošči blagoslovljen Božič in novo leto vsem dobrotnikom, gojencem in njihovim družinam.
- ★ MOHORJEVA PISARNA želi vsem naročnikom obilo božjega veselja ob branju Mohorjevih knjig.
- ★ APOSTOLSTVO MOLITVE vošči svoji veliki družini obilo božjega veselja in miru.
- ★ STARSI GOJENCEV IZ ZAVODA ALOJZIEVISCE - GORICA voščijo vesele praznike in srečno novo leto predstojnikom in se jim zahvaljujejo za vso skrb in požrtvovalnost do njihovih otrok.
- ★ SLOVENSKO KATOLSKO AKADEMŠKO DRUŠTVO V GORICI želi vesele božične praznike in srečno novo leto kolegom in vsem zamejskim Slovencem.
- ★ PEVSKI ZBOR »LOJZE BRATUŽ« IZ GORICE vošči vsem prijateljskim zborom na Goriškem, Tržaškem in Koroškem vesel božič in uspeha polno novo leto.
- ★ Vesele božične praznike in božjega blagoslova v novem letu želi števerjanskim kmetovavcem
- ★ ODBOR »ZA STEVERJAN«
- ★ GORISKA MOHORJEVA DRUŽBA vošči vsem svojim bravcem, tu in po svetu, blagoslovljen božič in sreče polno novo leto.
- ★ KATOLSKO TISKOVNO DRUŠTVO - GORICA vošči vsem članom in rojakom obilo božjega blagoslova v božičnih dneh in novem letu 1965.
- ★ SPORTNO ZDRUŽENJE OLYMPIJE želi vsem članom, prijateljem in dobrotnikom blagoslovljene praznike in uspehov polno novo leto.
- ★ SLOVENSKO ALOJZIEVISCE - GORICA vošči vsem dobrotnikom, sedanjim in bivšim gojencem in njihovim staršem blagoslovljene praznike in srečno novo leto.
- ★ PRIPRAVLJALNI ODBOR ZA PRISTETJE K BLAŽENIM SLUŽABNIKA BOZJEGA A.M. SLOMSKA V RIMU želi vsem, ki se mu priporočajo, blagoslovljen božič in srečno novo leto, bolnikom pa še posebej okrevanja in zdravlja. — Dr. Frančišek Segula, postulator.

OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski L 30, osmrtnice L 50, več 7% davek na registrskem uradu.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Dr. VRTOVEC Dominik
Dr. VRTOVEC Jože (jr.)

specialista za ustne in zobne bolezni,
ustno kirurgijo in ortodontijo

VIDEM TRST
ul. Aquileia 94/I. ul. Mercadante 1/I.
tel. 62798 tel. 68349

GORICA
korzo Italia 204/I.
tel. 5770

želita vesel Božič in srečno novo leto!